

Typ av dokument:	Nationell FSC-standard
Dokumentets status:	Svensk översättning
Datum:	1.8.2012
Utarbetare:	Camilla Ekblad
Vidare åtgärder:	Styrelsen för Finlands FSC-organisation
FSC-referens nr:	FSC standard for Finland V1-1 Approved 21.01.2011 FIN
Kontaktperson:	Pasi Miettinen FSCFinland@gmail.com

Finlands FSC-standard

Finlands FSC-organisation

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	3
1 INLEDNING	4
1.1 MÅLSÄTTNING	4
1.2 DET GEOGRAFISKA OMRÅDE SOM STANDARDEN OMFATTAR	4
2. VERSION AV STANDARDEN	4
2.1 KOD	4
2.2 UNDERTECKNINGAR.....	4
3. BAKGRUNDSFAKTORER	5
3.1 ALLMÄNT OM SKOGSBRUKET I FINLAND	5
3.1.1 <i>Finland är Europas mest skogsbeklädda land</i>	5
3.1.2 <i>Privat skogsäggande – familjeskogar dominerar</i>	5
3.1.3 <i>Garantera och skydda skogens biologiska mångfald</i>	6
3.1.4 <i>Ursprungsfolk i Finland</i>	6
3.1.5 <i>Mångbruk av skog och skogens kulturella användning</i>	7
3.1.6 <i>Skogsindustri</i>	7
3.1.7 <i>Arbetskraft inom skogsbruk och skogsindustri</i>	7
3.1.8 <i>Virkesbaserad energiproduktion</i>	7
3.1.9 <i>Internationellt samarbete och förpliktelser för att främja hållbart skogsbruk</i>	7
3.1.11 <i>Skogsbruks- och miljöorganisationer</i>	8
3.1.12 <i>Lagstiftning</i>	9
3.1.13 <i>Interaktiv planering av skogstillgångarnas användning</i>	9
3.1.14 <i>Utbildning</i>	9
3.1.15 <i>Skogsbruksplanering</i>	10
3.1.16 <i>Virkesförsäljningsformer</i>	10
3.1.17 <i>Skogsinventering, övervakning och utvärdering</i>	10
3.2 MEDLEMMAR I STANDARDUTVECKLINGSGRUPPEN	11
3.3 EXPERTER SOM ASSISTERADE STANDARDUTVECKLINGSGRUPPEN	11
3.4 REFERENSER	11
3.5 TERMER OCH DEFINITIONER	12
4. STANDARDENS UPPBYGGNAD OCH RAMAR	12
4.1 ÅTFÖLJNING AV PRINCIPERNA	12
4.2 AVVIKELSER	12
4.3 CERTIFIERINGSBESLUT	12
4.4 STANDARDENS UPPBYGGNAD	12
5. FINLANDS FSC-STANDARD	13
PRINCIP 1: EFTERLEVAND AV LAGSTIFTNING OCH FSC:S PRINCIPER	13
PRINCIP 2: RÄTTIGHETER OCH ANSVAR FÖR INNEHAV OCH NYTTJANDE.....	14
PRINCIP 3: URSPRUNGSFOLKENS RÄTTIGHETER.....	16
PRINCIP 4: RELATIONER PÅ SAMHÄLLSNIVÅ OCH ARBETARRÄTTIGHETER.....	18
PRINCIP 5: UTBYTE AV SKOGEN	21
PRINCIP 6: MILJÖPÅVERKAN	24
PRINCIP 7: SKOGSBRUKSPLAN.....	37
PRINCIP 8: UPPFÖLJNING	39
PRINCIP 9: UNDERHÅLL AV SKOGAR MED HÖGA BEVARANDEVÄRDEN.....	41
PRINCIP 10: PLANTAGESKOGAR	43
Bilaga 1	Hotade djur- och växtarter i Finland
Bilaga 2a, b	Internationella miljöavtal som Finland ratificerat samt ILO avtal av betydelse för skogsbruket
Bilaga 3	Lagar och nationella program som gäller användningen av skog
Bilaga 4	Referenser
Bilaga 5	Definition av termer som använts i standarden
Bilaga 6	Partiell certifiering FSC-POL-20-002
Bilaga 7	Definition på moskogar och utdikade myrar med rikligt med död ved
Bilaga 8	Berg i dagen, branter och stenblocksfält med gammal skog och död ved
Bilaga 9	Mark med högt bevarandevärde (HCV)
Bilaga 10	Skogsbruksplanens sammandrag och allmänt tillgänglig information

FÖRORD

Forest Stewardship Council (FSC) är en oberoende ideell organisation som grundats för att främja ett ansvarsfullt bruk av världens skogar.

Organisationen utvecklar standarder för god skogsvård, styr användningen av varumärket och erbjuder ackrediteringstjänster för företag och organisationer som är intresserade av ansvarsfullt skogsbruk. FSC-märkta produkter är certifierade av en oberoende instans för att konsumenterna garanterar att produkterna kommer från skogar som brukas på ett sådant sätt att de tar i beaktande nuvarande och kommande generationers sociala, ekologiska och ekonomiska krav. FSC har representanter i fler än 45 länder.

Skogarna producerar rent vatten, ren luft och hjälper till med att motverka den globala uppvärmningen. De producerar också näring, mediciner och råvara för viktiga naturresurser som virke och papper. Skogar som sköts på ett ansvarsfullt sätt är till nytta för såväl människorna som bor i skogen som hela det mänskliga samhället. I vissa länder avverkas dock upp till 80 % av virket olagligt. Detta involverar ofta brott mot de mänskliga rättigheterna och avverkning av skyddade skogar. FSC-systemet strävar till att minimera de negativa effekterna av skogsanvändningen. Mera information på internationella FSC:s hemsidor: www.fsc.org.

Finlands FSC-organisation grundades för att utarbeta nationella indikatorer för FSC:s internationella principer och kriterier. Därutöver främjar organisationen FSC-certifiering i Finlands skogar, erbjuder företag hjälp i användningen av varumärket och samarbetar med internationella FSC och andra FSC-organisationer. Mera information på Finlands FSC-organisations hemsidor <http://finland.fsc.org> (tillsvidare bara på finska).

1 INLEDNING

1.1 Målsättning

Målet med utarbetandet av denna standard är att definiera krav för ansvarsfullt skogsbruk som passar för finländska förhållanden. Ackrediterade certifieringsinstanser utvärderar hur kraven uppfylls. FSC:s internationella Principer och Kriterier (februari 2000) utgör ramarna för standarden. Dessa kompletteras av nationella indikatorer, som definierats med hänsyn till Finlands lagstiftning samt landets samhälleliga och geografiska förhållanden.

Standardens uppbyggnad och innehåll följer internationella FSC:s krav (FSC-STD-20-002 Structure and content of forest stewardship standards).

1.2 Det geografiska område som standarden omfattar

Denna Standard gäller hela Finland och alla former av skogsägförhållanden.

2. VERSION AV STANDARDEN

Denna version av Standarden har formulerats i mars-september 2010 som svar på meddelandet av FSC:s verksamhetsledare Andre de Freitas (11.3.2010) där Finlands FSC-organisation ombads att snabbt avsluta de ackrediteringsvillkor som rörde den standard som ackrediterats 7.6.2006.

2.1 Kod

Denna Standards kodnummer är: FSC-STD-FIN-01-2006 Finland natural forests FIN.

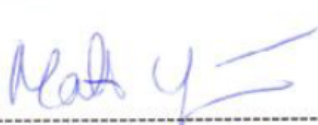
2.2 Underteckningar

Suomen FSC-yhdistyksen hallituksen allekirjoitukset

Suomen FSC-yhdistyksen hallitus on päättänyt 24.9.2010 esittää oheisen standardin yhdistyksen jäsenistön hyväksyttäväksi seuraavassa yleiskokouksessa (8.10.2010). Vakuudeksi:

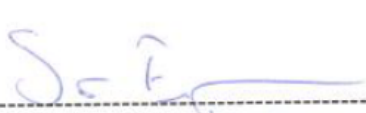
Nimenselvennys TARU HAANELA

Nimenselvennys MATTI YLÄNC

Nimenselvennys MAILI MUSTONEN

Nimenselvennys SINI ERÄJÄÄ

Nimenselvennys Marci Nieminen

Nimenselvennys ANTTI OTSAMO

Nimenselvennys PASI MIETTINEN

Nimenselvennys

3. BAKGRUNDSFAKTORER

3.1 Allmänt om skogsbruket i Finland

3.1.1 Finland är Europas mest skogsbeväskade land

Människorna har inverkat på Finlands skogar sedan länge tillbaka. Människors uppehälle och kulturella utveckling har länge varit beroende av skogarna och de naturresurser de erbjuder.

Skogsbruket i Finland baserar sig i huvudsak på användning av nationella träslag. Skogarna sköts överlag rätt intensivt enligt metoder som baserar sig på regelbundna gallringar och kalavverkningar. Som en del av skogsbruket har majoriteten (ca 10 miljoner ha) av Finlands myrar utdikats.

Av Finlands landareal klassas 86 % (26 milj. ha) som skogsbruksmark. På basis av områdets virkesproduktionskapacitet delas skogsbruksmarken upp i skogsmark (20 milj. ha), tvinmark (3 milj. ha) och impediment (3 milj. ha). Myrnarnas andel av skogsbruksmarken är 34 %.

Av den totala skogsbruksmarken i Finland kan 84 % användas för virkesproduktion, dvs avverkningar är tillåtna på dessa områden. Finlands totala virkesförråd har vuxit sedan 1970-talet och uppgår till 2 206 miljoner kubikmeter (på bark, år 2008). Hälften av virkesförrådet utgörs av tall, 30 % av gran och 20 % av lövträd, främst björk. Andelen tall har gradvis ökat medan granens andel minskat. Virkesförrådet på myrar utgör 23 % och deras betydelse för virkesproduktionen ökar. Av virkesförrådet finns 92 % i skogar som får användas för virkesproduktion.

Virkesförrådet i Finland växer årligen med 100 miljoner kubikmeter, av vilket 97 miljoner kubikmeter finns i skogar som kan användas för virkesproduktion. År 2008 uppgick den totala virkesavgången till 70 miljoner kubikmeter stamträ, vilket utgjorde 3,2 % av virkesförrådet. Sedan 1970-talet har avgången genomgående varit mindre än virkesförrådets årliga tillväxt. Skillnaden mellan tillväxt och avgång var störst för tall.

Finland rapporterar årligen sina växthusgasutsläpp till FN:s ramkonvention om klimatförändringar och till EU. År 2007 ökade mängden kol som finns bundet i Finlands skogar med 33 miljoner ton. Detta innebär att Finlands skogar fungerar som kolsänkor.

I Finland idkar man skogsbruk i nordliga förhållanden, vilket medför särskilda klimatmässiga utmaningar. Största delen av Finland ligger i den boreala vegetationszonen.

Antalet träarter i Finlands skogar är litet. I Finland förekommer naturligt bara fyra barrträdsarter och färre än 30 arter av lövträd och buskar med vedstam. Största delen av Finlands skogar är barrskogsdominerade med inslag av lövträd.

3.1.2 Privat skogsägande – familjeskogar dominerar

I likhet med situationen i övriga västeuropeiska länder ägs de finländska skogarna i huvudsak av privatpersoner och familjer. Privatägda skogar ägs till största delen av familjer. Skogsfastigheterna är relativt små. Antalet gårdar som äger mer än två hektar skog är 345 000. Den genomsnittliga storleken på skogsfastigheterna är 30 ha.

Antalet skogsägare är större än antalet skogsfastigheter. Detta beror på att makar ofta äger fastigheten tillsammans. Antalet personer som äger skog uppskattas vara ungefär 735 000.

Av den totala skogsbruksmarken i Finland äger privatfamiljer 52 %, staten 35 % och skogsbolag 8 %. Resterande 5 % ägs av kommuner, församlingar och samfund. De statsägda skogarna ligger till största delen i norra Finland. Staten äger merparten av naturskydds- och ödemarksområdena. De privata skogsägarna innehar 64 % av det totala virkesförrådet och 70 % av virkesförrådet i skogar som får användas för virkesproduktion.

3.1.3 Garantera och skydda skogens biologiska mångfald

Av skogsmarken i Finland klassas 5,2 % som strikt skyddade områden (2008). Därtill är 0,4 % av skogsmarken skyddad i form av skogar där ett begränsat skogsbruk är tillåtet. Av den totala landarealen (inklusive tvinmark och impediment) är 13,7 % strikt skyddad. Största delen av skogsskyddsområdena har anlagts i norra Finland, där det finns rikligt med statsägda skogar. I södra Finland, där privatpersoner äger majoriteten av skogarna, finns märkbart färre skyddsområden. Den största bristen i nätverket av skyddade skogar är den låga andelen skyddad skog i de hemi-, syd- och mellanboreala skogsvegetationszonerna, där bara ungefär 2 % av skogsmarken är strikt skyddad.

Naturskyddet i Finland baserar sig på lagstadgade skyddsprogram som är specifika för naturtyper. Nationalparker och naturskyddsområden har utgjort stommen i skyddsprogrammen. Dessa har kompletterats med specifika skyddsprogram för myrar, lundar, gamla skogar, våtmarker, stränder och åsar. Mindre objekt skyddas med separata skyddsbeslut. Bevarandet av ödemarksområdena i Lappland tryggas genom ödemarkslagen. Europeiska Unionens Natura 2000 –nätverk inkluderar 1 860 skyddsobjekt i Finland med en sammanlagd area av 4,9 miljoner hektar, av vilket 3,6 miljoner hektar är land.

Frivilliga skyddsåtgärder i privatägda skogar testades åren 2002-2007 inom ramen för METSO-programmet, dvs handlingsplanen för att trygga den biologiska mångfalden i södra Finlands skogar. Den andra fasen av programmet pågår åren 2008-2016. Inom ramen för programmet har man i syfte att främja skogarnas mångfald testat och tagit i bruk nya skyddslösningar som baserar sig på frivillighet och riktar sig framför allt till privata skogsägare. Objekt som skyddats via METSO-programmet kan bevaras i privat ägo eller säljas till staten.

Biologisk mångfald i ekonomiskogar främjas med hjälp av skogslagen, rekommendationer och råd i god skogsvård samt genom tidsbundna skyddsavtal, skogscertifiering och utbildning. Fackmän inom skogssektorn kan avlägga en examen som kallas skogsbrukets naturvårdskort. I naturvårdslagen ingår en förteckning över nio skyddade naturtyper av vilka tre förekommer i skogar, medan skogslagen definierar särskilt viktiga livsmiljöer.

Enligt rekommendationerna ska man låta bli att fälla gamla lövträd vid avverkningar. Man ska också bevara förmultnande träd eller övriga träd med speciella naturvärden.

Ungefär hälften av Finlands ca 43 000 kända arter lever i skogar. Sedan 1990-talet har man satsat betydande resurser på forskning av skogslevande arter och sambandet mellan skogsbruk och skogslevande arter. Förekomsten av hotade arter evalueras regelbundet. Det finns 1505 hotade arter i Finland (2008), av vilka 37 % är skogsarter som föredrar framför allt lundar eller gamla skogar (Bilaga 1). Största delen av de hotade skogsarterna är evertebrater och svampar.

Den första bedömningen av Finlands hotade naturtyper publicerades år 2008. I denna rödlista bedömde man hotstatusen för 400 olika naturtyper och människans inverkan på dessa. Två tredjedelar av de skogliga naturtyperna klassades som hotade. Man definierade 54 olika myrtyper i bedömningen. Av dessa bedömdes ungefär hälften vara hotade i hela landet.

3.1.4 Ursprungsfolk i Finland

Samerna är ett ursprungsfolk som erkänns av FN. Samerna i Finland kan enligt språk delas i nordsamer, enaresamer och skoltsamer. Enligt grundlagen och annan lagstiftning har samerna markanvändningsrättigheter och kulturell autonomi på sina hembygdsområden i norra Finland (i Enontekis, Enare och Utsjoki kommuner samt i delar av Sodankylä). Rensköttsel och rennäring är inte bara en del av samekulturen utan också viktig för norra Finlands ekonomi. Forststyrelsen, som förvaltar de statsägda skogarna, bör speciellt beakta samerna och förhandla med dem om skogssköttselåtgärder på samernas hembygdsområden. Sametinget, Skoltsamernas byamöte och renbeteslagen representerar samernas intressen

i det lokala och politiska beslutsfattandet. Flera samiska organisationer har föreslagit att besittningsrätten till de statsägda markerna ska godkännas, men processerna är på hälft.

3.1.5 Mångbruk av skog och skogens kulturella användning

I Finland är det tillåtet för alla att röra sig i skogarna. Enligt allemansrätten får vem som helst röra sig på mark som ägs av någon annan till fots, skidande, cyklande eller ridande förutsatt att det inte förorsakar någon skada. Enligt allemansrätten är det också tillåtet att plocka bär och svamp. Att använda motorfordon och göra upp eld kräver dock alltid markägarens tillstånd.

Skogar är viktiga rekreationsomgivningar för finländarna. De allmännaste rekreationsformerna i skogen är friluftsliv, bärplockning, jakt, utflykter, terrängskidning och orientering. Skogen är också en plats där man kan slappna av, lugna sig och uppleva naturen.

Bortsett från trävirke är vilt, bär, svamp och lavar de viktigaste skogprodukterna som har ett ekonomiskt värde. Det största ekonomiska värdet har viltet, särskilt älgen. I norra Finland är också rennäringen regionalt betydande. Naturturismen har ökat under de senaste åren.

3.1.6 Skogsindustri

Finland är ett land som är beroende av skog och för vilket skogssektorn har stor betydelse. Skogsbruket och skogsindustrin står för ungefär 6 % av bruttonationalprodukten. Merparten av skogsindustrins produkter exporteras utomlands. Skogsindustrins viktigaste marknadsområde är Europeiska Unionen, till vilken nästan 70 % av exporten går.

3.1.7 Arbetskraft inom skogsbruk och skogsindustri

Skogsbruket och skogsindustrin är viktiga upprätthållare av landsbygdens livskraft. Dessa sysselsätter ungefär 89 000 personer, av vilka tre fjärdedelar arbetar för skogsindustrin. Inom skogsbruket arbetar ca 23 000 personer, främst i små entreprenörs- och transportbolag inom skogsbranschen. Därtill utför privata skogsägare och deras familjemedlemmar en stor del av skogsbruks- och särskilt skogsvårdsåtgärderna.

3.1.8 Virkesbaserad energiproduktion

Av Finlands totala energikonsumtion kommer ungefär 20 % från träbaserade bränslen. Största delen av den träbaserade energin produceras av skogsindustrin. Skogsindustribolagen producerar energi av bark, sågspån och flis, avverkningsrester från gallrings- och föryngringsavverkningar samt av svartlut och andra biprodukter som uppstår vid processer. Träbränslen används i allt högre grad på landsbygden och i befolkningscentra, framför allt till uppvärmning. Målsättningen är att öka användningen av skogsflis till 13,5 miljoner kubikmeter fram till år 2020.

3.1.9 Internationellt samarbete och förpliktelser för att främja hållbart skogsbruk

Finland deltar aktivt i internationell skogspolitik och i internationellt samarbete. Finland har förbundit sig att genomföra internationella åtaganden (Bilaga 2). Åtgärder för att uppfylla dylika åtaganden samt EU:s målsättningar ingår i olika politiska program och strategier på nationell nivå. Det nationella skogsprogrammet 2015, Finlands nationella handlingsprogram för den biologiska mångfalden, Handlingsplanen för att trygga den biologiska mångfalden i skogarna (METSÖ), den nationella klimat- och energistrategin samt Finlands utvecklingspolitiska skogsbrukspolicy är samordnade och stöder varandra.

Internationella avtal har beaktats i lagstiftningen och i olika anvisningar. Skogslagen, som reglerar hållbar skötsel och användning av skogar, fäster särskild uppmärksamhet vid skyddet av biologisk mångfald. Samernas (ursprungsfolk) språkliga och kulturella ställning garanteras i Finlands grundlag tillsammans med övriga medborgerliga rättigheter. Ekonomiska styrmedel spelar tillsammans med forskning och utbildning en viktig roll i arbetet för att uppnå de internationella målen. Skogsbruksorganisationer och olika intressenter

fäster allt mer uppmärksamhet vid skogsfrågor på internationell nivå och på EU-nivå. De är också aktivt med i beredningen av internationell skogspolitik och EU:s skogsfrågor tillsammans med olika ministerier.

3.1.10 Nationella skogsprogram och andra skogsrelaterade program

Skogsprogram har haft stor betydelse i Finland, både som skogspolitiska verktyg och som grund för allokering av finansiering till skogsbruket. Det senaste är Nationella skogsprogrammet 2015 (KMO 2015) vilket bereddes som ett omfattande samarbete och godkändes av regeringen år 2008 och uppdaterades år 2010. Syftet med programmet är att garantera utkomst och sysselsättning baserad på användning av skogarna, skogarnas biologiska mångfald och livskraft samt skogarnas rekreativvärde.

År 2008 godkände regeringen också Handlingsplanen för att trygga den biologiska mångfalden i södra Finlands skogar 2008-2016 (METSU). Målet med METSU-programmet är att förbättra skyddet av sådana livsmiljöer och strukturella drag i skogarna som är viktiga för hotade arter.

Efter revideringen av skogslagen år 1997 (bilaga 3) började man göra upp regionala målsättningsprogram för skogsbruket (sk regionala skogsprogram). De första programmen blev färdiga år 1998 och de har uppdaterats 2000, 2005 och 2008. De ger en helhetsbild av tillståndet och utvecklingsbehoven i skogarna och skogsbruket på respektive skogscentralens område.

Målet med Finlands nationella strategi för hållbar utveckling som godkändes av regeringen år 2006 är ekologisk hållbarhet och att skapa de ekonomiska, sociala och kulturella förutsättningar som förutsätts för att uppnå detta. År 2006 godkände regeringen också en strategi och ett handlingsprogram för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald 2006-2016. Syftet med denna strategi är att stoppa förlusten av biologisk mångfald i Finland och på långt sikt uppnå en gynnsam utveckling för den biologiska mångfalden.

3.1.11 Skogsbruks- och miljöorganisationer

Den högsta skogsmyndigheten i Finland är jord- och skogsbruksministeriet, vars uppgift är att skapa förutsättningar för hållbar och mångsidig användning av förnybara naturresurser och att garantera god kvalitet på produkter som härstammar från dem. Ministeriets skogsavdelning har som uppgift att leda och utveckla Finlands skogspolitik. Forststyrelsen (statsägda skogar), skogsforskningsinstitutet Metla, skogsbrukets utvecklingscentral Tapio och de regionala skogscentralerna är alla underställda ägarstyrning från ministeriet. De 13 skogscentralerna och skogsbrukets utvecklingscentral Tapio ansvarar för att främja hållbar skötsel och användning av skogarna, skydd av skogarnas biologiska mångfald och annan skogsbruksverksamhet. Forststyrelsen förvaltar, nyttjar och skyddar naturresurserna och övrig egendom på merparten av de statsägda markerna. Ungefär 650 forskare på universitet och forskningsinstitutioner forskar i skogar och skogsbruk. Nästan hälften av dem jobbar på skogsforskningsinstitutet Metla.

Skogsvårdsföreningarnas (113 st, 1.1.2009) uppgift är att främja lönsamheten i skogsbruket och att hjälpa skogsägarna att nå sina målsättningar inom skogsskötseln och -användningen. Skogsvårdsföreningarna är regionalt organiserade i skogsägarförbund (8 st, 1.1.2009). Dessa är i sin tur medlemmar i skogsägarnas organisation för intressebevakning på riksnivå, Jord- och skogsbruksproducenternas centralförbund (MTK).

Även ett antal intresseorganisationer för bl.a. arbetstagare, arbetsgivare och företagare inom skogs- och träindustrin samt ett stort antal medborgarorganisationer är aktiva inom skogsbranschen.

Många miljö- och naturskyddsföreningar främjar skydd och ett hållbarare utnyttjande av skogar. Föreningarna producerar bl.a. information om värdefulla skogsområden, bereder åtgärdsförslag och rekommendationer, deltar i politiska processer relaterade till skogsanvändning och organiserar olika naturaktiviteter. Organisationer som arbetar aktivt med skogsnaturen är BirdLife Finland, Finlands naturskyddsförbund, Greenpeace, Luonto-Liitto, Natur och Miljö och WWF Finland.

3.1.12 Lagstiftning

Praktiskt taget all skogslagstiftning och naturskyddslagstiftning förnyades i medlet på 1990-talet (Bilaga 3).

I skogslagen (1997) lyfts kraven på att bevara skogens biologiska mångfald fram som ett viktigt mål för skogsskötseln, vid sidan av virkesproduktion. Tack vare lagen om finansiering av hållbart skogsbruk är det numera möjligt att få statsfinansiering också för att skydda skogens biologiska mångfald, naturvårdsarbeten och för att ta tillvara energived, utöver traditionellt skogsbruksarbete. Som ett resultat av förnyelsen av skogslagen uppdaterades också lagarna som gäller Forststyrelsen, skogscentralerna och skogsvårdsföreningarna.

Övriga författningar som inverkar på skogsbruket är lagen om handel med skogsodlingsmaterial, lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog samt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. I markanvändnings- och bygglagen regleras bl.a. planläggning. Då stads- och generalplanerna görs upp kombineras skogarnas olika användningsformer på regional och kommunal nivå.

Anställningsförhållanden samt arbetarskydd och arbetssäkerhet styrs täckande av lagstiftningen. Skogsbruket omfattas därtill av särskild lagstiftning som bl.a. gäller säkerheten vid drivningsarbete.

Nästan alla personer som arbetar inom skogssektorn omfattas av kollektivavtal som förhandlats fram mellan arbetsgivarorganisationer och fackföreningar inom ramen för arbetsrätten.

3.1.13 Interaktiv planering av skogstillgångarnas användning

Hållbar skötsel och användning av skogarna förutsätter ett gott samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn, eftersom företag inom skogsindustrin, små och medelstora företag, skogsägare och skogssektorns intresseorganisationer genom sitt agerande i hög grad påverkar skogssektorns utveckling. Dessa instanser deltar i styrningen och uppföljningen av skogspolitiken på nationell nivå genom Finlands nationella skogsråd och på landskapsnivå genom regionala skogsråd och i åtskilliga skogsbruksrelaterade arbetsgrupper.

Regionala särdrag tas i beaktande i de regionala skogsprogrammen. I den här processen är samarbetet med andra organisationer som gör upp lokala program viktigt. Exempel på dessa är landskapsförbunden, närings-, trafik- och miljöcentralerna (ELY-centralerna) samt instanser som ansvarar för den lagstadgade planläggningen, såsom kommuner. Arbetet med regionala skogsprogram utvecklas som en deltagande process. Det omfattande planläggningssystem som används i Finland (landskapsplaner och kommunala general- och stadsplaner) är ett bra exempel på deltagande process.

3.1.14 Utbildning

Skogsvetenskaplig utbildning ges vid Helsingfors universitet, vid Joensuu universitet samt i flera yrkeshögskolor och yrkesskolor inom skogsbranschen runtom i landet. Bland annat organisationer för privatskogsbruk, skogsläroanstalter samt medborgar- och vuxenutbildningsinstitut ordnar skolning för privata skogsägare.

Skogsvårdsföreningarna, skogscentralerna och företag specialiserade på skogstjänster och skogsindustri erbjuder skogsrådgivning för skogsägare. Rådgivningen kan ges personligen eller i grupp eller i samband med utställningar, tävlingar eller utfärder.

I Finland finns flera tidskrifter som behandlar skogsbruk. De publicerar information om skogar för intresserade, främst skogsägare och skogsfackmän.

3.1.15 Skogsbruksplanering

De regionala skogscentralerna utför regional skogsbruksplanering som kompletteras av skogsbruksplaner för enskilda skogsfastigheter och skogsägare. De regionala skogscentralerna har karterat värdefulla skogliga livsmiljöer inom sina verksamhetsområden. Skogsbruksplanerna innehåller beståndsspecifik information om arealen, virkesförrådet, trädbeståndets struktur och tillväxt samt om värdefulla livsmiljöers läge och karaktär. I planen definieras också åtgärdsförslag för både skogsbruk och naturvård.

Fastighetsspecifika skogsbruksplaner för privatägda skogar är viktiga medel för att skapa systematiskt och långsiktigt skogsbruk. Privatpersonernas skogsbruksplaner är vanligen i skriftlig form och är i kraft 10-15 år. De görs vanligen upp av skogscentralerna eller skogsvårdsföreningarna. Skogsbruksplanen är en utredning över fastighetens skogstillgångar. Den baserar sig på fältbesök och är knuten till kartdata. Den innehåller beräkningar om avverkningsmöjligheter och rekommendationer beträffande skogsvårdsarbete och naturvård.

Företag och andra stora skogsägare använder GIS-baserade, kontinuerligt uppdaterade skogsbruksplaner eller skogsinformationssystem. Detaljerade kartläggning- och beräkningsfunktioner är centrala egenheter i dessa system. Informationen om skogstillgångarna uppdateras kontinuerligt på basis av data som kommer från fältet.

3.1.16 Virkesförsäljningsformer

I Finland kan skogsvårdsåtgärder eller virkesförsäljning förverkligas på flera olika sätt beroende på förhållandena.

Vid *rotköp* säljer skogsägaren avverkningsrättigheterna på ett definierat område. Köparen får rätt att utföra drivning i enlighet med överenskommelsen i avverkningskontraktet.

Vid *leveransköp* ansvarar skogsägaren för drivningen och levererar virket i stockform till vägkanten.

Vid *fabriksleverans* levereras det färdiga virket till stället där det ska användas. Detta används vanligen av företag och Forststyrelsen.

Ett *skogsserviceavtal* är en överenskommelse om arbete som en skogsserviceproducent gör i skogsägarens skogar. Servicen kan gälla virkesaffärer, skogsvård, skogsvårdsåtgärder, skogsbruksplanering och/eller skogsrådgivning. Denna form av service kan erbjudas av t.ex. företag, föreningar och skogscentraler.

3.1.17 Skogsinventering, övervakning och utvärdering

Skogsforskningsinstitutet genomför en nationell skogsinventering genom att undersöka provytor med 10 års intervall. Riksomfattande skogsinventering (Riksskogstaxeringen VMI) har gjorts sedan 1920-talet. Strukturella drag som inverkar på den biologiska mångfalden och går att mäta har tagits med i de senaste taxeringarna.

Skogsforskningsinstitutet samlar in statistik på nationell nivå om avverkning och skogsvårdsåtgärder i ekonomiskogar.

De regionala skogscentralerna granskar kontinuerligt nivån och kvaliteten på avverkning och övriga skogsvårdsåtgärder. Faktorer som granskas är bl.a. antalet naturvårdsträd, andelen död ved, vattendragens skyddszoner, hur värdefulla livsmiljöer har skyddats och huruvida skogsbruket har åstadkommit skador på det återstående virkesförrådet och jordmånen.

Skogsägarna har tillgång till den information som gäller deras egna fastigheter. Vidare informationsspridning om individuella jordägare begränsas av datasekretesslagen.

De regionala NTM-centralerna och Forststyrelsens naturtjänster övervakar hur skogsskyddet förverkligas på regional nivå. Finlands miljöcentral (SYKE) ansvarar för uppföljningen av skogsskyddet på nationell nivå.

Företagen och Forststyrelsen övervakar och utvärderar internt kvaliteten på skogsvård och övriga skogsbruksåtgärder på sina egna områden.

Data från inventeringar och uppföljningar utnyttjas kontinuerligt när man skogsbruksplanerna och skogsinformationssystemen uppdateras och utvecklas.

3.2 Medlemmar i Standardutvecklingsgruppen

Följande grupp arbetade i april-september 2010 för att stänga ackrediteringsvillkoren:

Miljökammaren:	Sini Eräjää, Finlands naturskyddsförbund Keijo Savola, BirdLife Finland
Den ekonomiska kammaren:	Anders Portin, Metsäteollisuus ry (Finlands skogsindustriförbund) Kirsi-Marja Korhonen, Forststyrelsen
Sociala kammaren:	Jan Saijets, Porosaamelaiset (rensamerna) Maili Mustonen, Kuluttajat Konsumenterna
Ordförande:	Roterande
Sekreterare:	Antti Otsamo, Metsäteollisuus ry (Finlands skogsindustriförbund) Bernt Nordman, Natur och Miljö

3.3 Experter som assisterade Standardutvecklingsgruppen

- Timo Lehesvirta, UPM-Kymmene
- Pekka Kallio-Mannila, Stora Enso
- Pasi Miettinen, Finlands FSC-organisation
- Bernt Nordman, Natur och Miljö
- Janne Soimasuo, Metsämannut

3.4 Referenser

Vid utarbetandet av denna Standard har följande FSC:s anvisningar och övriga dokument använts som referens:

- FSC-STD-01-001 FSC Principles and Criteria for Forest Stewardship
- FSC-GUI-60-004 FSC Forest Stewardship Standards: structure, content and suggested indicators
- FSC-GUI-60-100 Guidance on interpretation of the FSC Principles and Criteria taking account of the scale and intensity of forest management
- ABU-REP-31-FIN-2006-03-01 Standards Evaluation Report
- Accreditation decision by the Standards Committee of the FSC Board of Directors at June 7th 2006
- FSC-STD-20-002 V3-0 Structure, content and local adaptation of Generic Forest Stewardship Standards
- FSC-STD-60-002 V1-0 Structure and Content of National Forest Stewardship Standards
- FSC-STD-60-006 V1-2 Process requirements for the development and maintenance of Forest Stewardship Standards
- FSC-STD-01-002 FSC Glossary of Terms

3.5 Termer och definitioner

De termer som berör Standardens uppbyggnad är definierade i FSC:s ordbok (FSC-STD-01-002 FSC Glossary of Terms).

4. STANDARDENS UPPBYGGNAD OCH RAMAR

4.1 Åtföljning av principerna

FSC och av FSC ackrediterade certifieringsinstanser kräver inte att FSC:s principer och kriterier uppfylls helt perfekt.

4.2 Avvikelse

Allvarliga avvikelser i efterlevnaden av någon av FSC:s principer leder normalt till att kandidaten inte blir certifierad eller till att ett beviljat certifikat dras in.

4.3 Certifieringsbeslut

Beslut om certifiering fattas med utgångspunkt från förmågan att leva upp till vart och ett av FSC:s kriterier samt hur betydande konsekvenser misslyckanden förorsakar.

4.4 Standardens uppbyggnad

Principerna är numrerade från 1 till 10. Innehållet i varje princip beskrivs med några onumrerade rader i början av principen. Finlands FSC-organisation kan inte internt besluta om principernas innehåll eller formulering. Man kan påverka dessa genom att bli medlem i internationella FSC och delta i beredningen av Principerna och kriterierna.

Kriterierna är numrerade med rubriker av andra graden. Det finns flera kriterier för varje princip. Med hjälp av dessa kan auditeraren evaluera huruvida principen förverkligats. Finlands FSC-organisation kan inte heller besluta internt om principernas innehåll eller formulering. Man kan påverka dessa genom att bli medlem i internationella FSC och delta i beredningen av Principerna och kriterierna.

Indikatorer är numrerade med rubriker av tredje graden. Beredningen av indikatorer är den primära uppgiften för Finlands FSC-organisation. Indikatorerna kan vara kvantitativa eller kvalitativa och bör gå att mäta eller beskriva entydigt. Ett tillräckligt antal indikatorer bereds för varje kriterium för att säkerställa att de täcker kriteriets samtliga krav. Indikatorerna är bindande för auditerarna och med hjälp av dem kan auditerarna bedöma huruvida skogsskötseln uppfyller kriteriets krav.

Kommentarer kompletterar och preciserar tolkningen av de krav som ställs i indikatorerna.

Verifikat är avsedda som hjälpredskap för skogsägaren och/ eller auditeraren. De är inte bindande. De kan vid behov användas för att påvisa hur en indikator har förverkligats.

Inforutor är avsedda som bakgrundsinformation, främst för auditeraren. De är inte normativa.

Fotnoter, termer och definitioner följer huvudsatsen. Exempelvis är en fotnot till en indikator en del av indikatorn och är således normativ.

5. FINLANDS FSC-STANDARD

Bokstaven 'S' efter indikatornumret betyder att indikatorn tillämpas på samtliga skogsägargrupper – inklusive små skogsägare.

Bokstäverna 'S.B' efter indikatornumret betyder att indikatorn endast tillämpas på små skogsägare (SLIMF¹) som äger mindre än 500 ha skog.

Endast ett indikatornummer betyder att indikatorn tillämpas endast på stora skogsägare.

PRINCIP 1: EFTERLEVNAD AV LAGSTIFTNING OCH FSC:S PRINCIPER
Skogsbruket ska beakta alla tillämpliga nationella lagar och de internationella avtal och överenskommelser som landet har undertecknat samt följa alla FSC:s principer och kriterier.

1.1 Skogsbruket ska respektera alla nationella och lokala lagar och administrativa krav.

1.1.1 S Skogsägaren ska följa alla rättsliga krav vid skogsvårdsåtgärder.

Verifikat: Domar, data från skogscentralen och NTM-centralerna.

1.1.2 S Skogsägaren ska kräva att leverantörer av skogstjänster följer lagen.

Verifikat: Domar, data från skogscentralen och NTM-centralerna. Avtal som gjorts av skogsägaren.

1.2 Alla tillämpliga och lagstadgade skatter och avgifter ska erläggas.

1.2.1 S Skogsägaren ska betala alla tillämpliga skatter och avgifter som hör till skogsbruk och skogsanvändning. De viktigaste är:

- a) skatt på inkomster från virkesförsäljning
- b) mervärdesskatt med anknytning till skogsskötsel
- c) arbetsgivaravgifter
- d) skogsvårdsavgift (utom när beslut om befrielse har fattats)

Verifikat: Fastighetens bokföring, skatteuppgifter

1.3 Villkoren i alla bindande internationella avtal såsom CITES, ILO-konventionerna, ITTA och konventionen om biologisk mångfald ska respekteras i de länder som undertecknat dessa avtal.

1.3.1 S Skogsägaren uppfyller kraven i de internationella avtalen genom att följa Finlands lagar och förordningar.

Verifikat: Domar, data från skogscentralen och NTM-centralerna, övriga myndighetsbeslut.

1.3.2 Skogsägaren ska följa övriga relevanta internationella avtal enligt de riktlinjer som bekräftats av FSC (FSC Policy 30-401, Bilaga 2b).

Verifikat: Intervjuer

¹ SLIMF (Small and Low Intensity Managed Forests) hänvisar till certifieringsskrav för små skogsfastigheter på under 500 ha. Om man tillämpar en avvikande storlek på skogsfastigheten för någon indikator nämns detta separat i standarden: indikator 7.1.1 är exempelvis riktad till skogsfastigheter på 20-500 ha medan indikator 7.1.1.1 SB gäller skogsfastigheter på under 20 ha.

1.4 Motsättningar mellan lagar, förordningar och FSC:s principer och kriterier ska utvärderas ur certifieringssynpunkt, från fall till fall, av certifierarna och de inblandade eller berörda parterna.

1.4.1 S Eventuella motsättningar mellan lagstiftning, förordningar och FSC:s principer och kriterier ska rapporteras till Finlands FSC-organisations förlikningskommitté, ifall certifieringsorganet inte kan lösa konflikten.

Verifikat: Certifierarens skriftliga beslut, inklusive den certifikationsansökandes utlåtande. Finlands FSC-organisations förlikningskommittés beslut.

1.5 Skogsbruksarealen ska skyddas mot illegal avverkning och bosättning samt annan obehörig verksamhet.

1.5.1 S Skogsägaren ska övervaka användandet av skogarna.

Verifikat: Data från skogscentralen och NTM-centralerna, intervjuer med skogsägaren, fältbesök.

1.5.2 S Om skogsägaren får kännedom om att en utomstående person ägnat sig åt obehörig aktivitet ska skogsägaren vidta nödvändiga åtgärder, till exempel underrätta berörda myndigheter.

Verifikat: Intervju med skogsägaren, anmälningar till myndigheter.

1.6 Skogsbrukare ska uppvisa ett långsiktigt åtagande att följa FSC:s principer och kriterier.

1.6.1 S Skogsägaren ska uppvisa ett långsiktigt åtagande att följa FSC:s principer och kriterier samt Finlands FSC-standard i skogsvården.

1.6.2 S Om en annan part (som t.ex. erbjuder skogsservice) arbetar för skogsägarens räkning med verksamhet som faller inom standardens område ska skogsägaren förutsätta att FSC:s principer och kriterier samt Finlands FSC-standard följs.

Verifikat: skogsbruksplanen, skogsserviceavtalet, intervjuer med skogsägaren och tjänsteleverantören.

1.6.3 S Enligt internationella FSC:s föreskrifter (Bilaga 6, Policy 20-002) kan skogsägaren certifiera också bara en del av sina skogstillgångar. I sådana fall ska certifierarna informeras om de områden som inte certifieras.

Verifikat: Data om skogsägarens markägo, intervju.

PRINCIP 2: RÄTTIGHETER OCH ANSVAR FÖR INNEHAV OCH NYTTJANDE

De långsiktiga rättigheterna att inneha och nyttja mark och skogstillgångar ska vara tydligt angivna, dokumenterade och lagenligt stadfästa.

2.1 Säkra bevis ska föreligga för långsiktiga rättigheter att nyttja skogen på markområdet (t.ex lagfart eller på annat sätt styrkt äganderätt, hävdvunna rättigheter eller arrendekontrakt).

2.1.1 S Skogsägaren ska kunna visa sin långsiktiga:

- a) äganderätt eller
- b) bruksrätt till marken.

Verifikat: Fastighetsregistret, markägarens avtal.

2.2 Lokalsamhällen med lagstadgad eller hävdvunnen besittnings- eller nyttjanderätt ska bibehålla inflytandet över skogsbruksåtgärderna i tillräcklig utsträckning för att skydda sina rättigheter eller

tillgångar, såvida de inte genom frivilligt medgivande och med kännedom om konsekvenserna delegerar detta inflytande till andra instanser.

2.2.1 S skogsägaren ska respektera lagstadgade servitut och användningsrättigheter som gäller området (fastigheten).

Verifikat: Fastighetsregistret, intervjuer med markägaren och intressenter.

2.2.2 S På områden som omfattas av general- och stadsplaner, där det krävs tillstånd för miljöåtgärder vid skogsvårdsåtgärder, ska skogsägaren ha tillgång till resultaten av grannarnas höranden innan han eller hon utför åtgärder med betydande estetisk inverkan på landskapet.

Verifikat: Planbestämmelser, tillstånd för miljöåtgärder, intervjuer.

2.2.3 S Skogsägaren ska respektera allemansrätten.

Verifikat: intervjuer med intressenter, fältkontroll.

2.2.4 S Skogsägaren ska inte begränsa användningen av skogsbilvägar utan anledning.

Verifikat: Fältkontroll, väginformation, intervjuer.

Kommentar: Begränsningar i användningen kan vara motiverade t.ex. under menföre eller på grund av nedskräpning eller missbruk av allemansrätten.

2.2.5 Förvaltaren av statliga skogar ska på de områden som avses i jaktlagens 8 § respektera kommuninvånarnas fria jakträtt på statens mark i den egna kommunen.

Verifikat: Instruktioner, hantering av jaktarrangemang, intervjuer.

2.2.6 S Skogsägaren ska tillåta att renar betar fritt på mark som ligger inom renskötselområdet.

Verifikat: intervjuer med intressenter, fältkontroll.

2.2.7 S Skogsägaren ska respektera renskötarens rätt till terrängtrafik vid arbete inom renskötseln.

Verifikat: Bestämmelser om terrängtrafik, intervjuer med intressenter, fältkontroll.

2.2.8 Förvaltaren av statliga skogar ska förhandla med renbeteslaget då skogsbruksåtgärder som kan ha betydande inverkan på renbetet planeras. Vad som bör förhandlas och förhandlingsarrangemangen fastställs i ett avtal med Renbeteslagens förbund.

Verifikat: avtal, mötesprotokoll, intervjuer med Renbeteslagens förbund och renbeteslagen.

2.2.9 S Skogsägaren ska beakta renskötselns behov vid skogsbruksåtgärder enligt följande:

- a) renstängsel söndras inte och portarna hålls stängda.
- b) skogsberedning undviks på lavmoar som används som vinterbeten.
- c) skogsbruksarbeten i närheten av renskiljningsplatser planeras och förverkligas på ett sådant sätt att de inte förorsakar skada åt renskiljningen.

Verifikat: Intervjuer, fältkontroll.

2.2.10 Inom samernas hembygdsområde ska förvaltaren av statliga skogar erkänna den traditionella nyttjanderätten a) i skogsbruksplanerna och b) vid genomförandet av planerna samt anteckna vilka åtgärder som vidtagits för att skydda dem.

Verifikat: Skogsbruksplaner, intervjuer.

2.3 Lämpliga metoder ska användas för att lösa tvister som rör besittningsanspråk och nyttjanderätt. Omständigheterna och den rådande situationen i varje olöst tvist ska uttryckligen beaktas i certifieringsprocessen. Tvister av betydande omfattning som berör ett stort antal intressenter ska normalt diskvalificera en verksamhet från certifiering.

2.3.1 Skogsägaren ska dokumentera konfliktsituationer som gäller skogsbruksarbeten och i vilket skede deras lösning är, samt a) i första hand försöka nå en lösning genom förhandlingar med de berörda parterna och, om detta inte går att uppnå, b) lösa tvister som berör besittningsanspråk och nyttjanderätt genom juridiska processer.

Verifikat: Mötesprotokoll, anteckningar, domar, intervjuer.

2.3.1 S.B Skogsägaren ska försöka nå en lösning genom att förhandla med de berörda parterna och, om detta inte går att uppnå, lösa tvister som berör besittningsanspråk och nyttjanderätt genom juridiska processer.

Verifikat: Mötesprotokoll, anteckningar, domar, intervjuer.

2.3.2 Skogsägaren ska identifiera de dispyter om besittningsanspråk och nyttjanderätt som kan vara omfattande och inbegripa ett betydande antal intressekonflikter, samt beskriva handlingsmönstren för att lösa dem till den del de är under skogsägarens ansvar.

Verifikat: Skogsbruksplaner, mötesprotokoll, intervjuer med skogsägaren och intressenter.

PRINCIP 3: URSPRUNGSFOLKENS RÄTTIGHETER

Ursprungsfolks lagliga och hävdvunna rättigheter att äga, nyttja och förvalta sina landområden, besittningar och tillgångar ska erkännas och respekteras.

3.1 Ursprungsfolk ska ha kontroll över skogsbruket på sina landområden och territorier, såvida de inte genom frivilligt medgivande och med kännedom om konsekvenserna delegerar detta inflytande till andra instanser.

3.1.1 S Samerna ska ha full bestämmanderätt över skogsbruket på sina privatägda marker.

Verifikat: Fastighetsregistren.

3.1.2 I samernas hembygdsområde ska skogsägaren höra Sametinget, skoltmötet och renbeteslagen då omfattningen på skogsbruket planeras och signifikanta markanvändningsbeslut förbereds (t.ex. naturresursplanering på statens marker). Samernas ställningstaganden, samt hur väl dessa har tagits i beaktande i planerna, ska dokumenteras.

3.1.2 S.B I samernas hembygdsområde ska skogsägaren ge renbeteslaget möjlighet att framföra sina synpunkter på skogsbruksplanen. Ställningstagandena, samt hur väl dessa har tagits i beaktande i planerna, ska dokumenteras.

Verifikat: Skogsbruksplaner, förhandlingsprotokoll, intervjuer.

3.1.3 Förvaltaren av statens skogar ska på samernas hembygdsområde göra specifika skogsbruksplaner för de enskilda renbeteslagen. På basis av uppgifter från renbeteslagen och deras underavdelningar ska förvaltaren av statens skogar märka ut de viktigaste betesmarkerna med mark- och hänglav samt övriga betesmarker och rutter och strukturer som är väsentliga för renskötseln.

Verifikat: Skogsbruksplaner, information av renbeteslagen och deras underavdelningar.

3.1.4 De åtgärder som ingår i de specifika skogsbruksplanerna för renbeteslagen på samernas hembygdsområde ska inte förorsaka skada åt renskötelsen eller försvaga viktiga betesmarker. För att trygga detta gör förvaltaren av statens skogar och renbeteslaget upp en skriftlig överenskommelse som ska verkställas av förvaltaren av statens skogar vid följande åtgärder:

- a) avverkningar i skogar som är viktiga för betet
- b) markberedning inom ramarna för skogslagen
- c) byggandet av sommarvägar
- d) åtgärder i närheten av strukturer som är viktiga för renskötelsen (staket, skiljningsplatser)
- e) markuthyrning, nya snöskoterleder och övrig markanvändning med betydande effekter som kräver tillstånd som förvaltaren av statens skogar kan utfärda.

Avtalet förutsätter att majoriteten² av renbeteslaget inte motsätter sig beslutet.

Verifikat: Skogsbruksplaner, anteckningar, avtal.

3.2 Skogsbruk ska inte hota eller försvaga ursprungsfolks tillgångar eller besittningsrättigheter, varken direkt eller indirekt.

3.2.1 S I samernas hembygdsområde ska skogsägaren inte hindra utövandet av renskötelse genom att sätta upp stängsel, såvida inte renbeteslaget godkänner att stängsel sätts upp.

Verifikat: Anteckningar, intervjuer.

3.2.2 Försäljning av statlig mark på samernas hembygdsområde som ligger utanför planlagda områden för ändamål som förhindrar renskötelse ska föregås av förhandlingar med renbeteslaget och dess underavdelningar med avsikt att försöka få godkännande från renbeteslaget och sametinget inom ramarna för lagstiftningen.

Verifikat: Anteckningar, intervjuer.

3.2.3 S På samernas hembygdsområde får skogsägaren inte göra markberedning på lavmoar (torra och tämligen torra moar) inom ramen för skogslagen. Karga moskogor ska alltid förnyas utan markberedning, t.ex. med metoder som medför att växttäckets bibehålls. På övriga växtplatser i samernas hembygdsområde ska markberedning undvikas eller lättast möjliga metoder användas.

Verifikat: Skogsbruksplanen, anmälan om användning av skog, fältkontroll.

3.2.4 Förvaltaren av statens skogar ska upprätthålla kartor och statistik över lavmoar specifikt för samernas olika renbeteslag samt utveckla rapporteringen om andra områden som är viktiga för samernas renskötelse.

Verifikat: Rapport, kartor.

3.3 Platser av särskild kulturell, ekologisk, ekonomisk eller religiös betydelse för ursprungsfolk ska tydligt identifieras i samverkan med denna befolkningsgrupp samt erkännas och skyddas av skogsbrukare.

² En majoritet av renbeteslaget uppnås då 5/6 av rösterna stöder åsikten. Högst två renskötare som jobbar heltid med renskötelse (har fler än 80 renar) får motsätta sig majoritetens åsikt för att den ska gå igenom. Båda dessa villkor måste uppfyllas samtidigt. Ingen majoritet uppnås således om tre renskötare på heltid med 1/6 av rösterna motsätter sig. Ett majoritetsbeslut görs då renskötarna, med hänvisning till ovanstående definitioner, inte skriftligen överklagar beslutet till skogsförvaltaren.

3.3.1 En skogsägare som äger mer än 1 000 ha skog på samernas hembygdsområde ska i samråd med Sametinget, skoltmötet och renbeteslagen definiera de platser som är viktigast för den samiska kulturen:

- a) renstängsel och renarnas flyttningsriktning
- b) gamla boplatser och andra kulturella monument
- c) särskilt viktiga häng- och marklavsförekomster
- d) sejter och andra traditionella religiösa platser
- e) kalvningsområden

Verifikat: Skogsbruksplaner, anteckningar, intervjuer.

3.3.1 S.B Skogsägaren bör i skogsbruksplanen definiera de platser som är viktigast för den samiska kulturen:

- a) renstängsel och renarnas flyttningsriktning
- b) gamla boplatser och andra kulturella monument
- c) särskilt viktiga häng- och marklavsförekomster
- d) sejter och andra traditionella religiösa platser
- e) kalvningsområden

Verifikat: Skogsbruksplaner, anteckningar, intervjuer.

3.3.2 Vid planering av skogsbruk i närheten av platser som avses i punkt 3.3.1 ska skogsägaren (>1 000 ha) i förhand överlägga med renbeteslagen och deras underavdelningar samt anteckna samernas förslag och hur de tagits i beaktande.

Verifikat: Anteckningar, intervjuer.

3.4 Ursprungfolk ska gottgöras när deras traditionella kunskaper om användningen av skogens arter eller om skötselmetoder tillämpas i skogsbruket. En formell överenskommelse om sådan gottgörelse ska träffas, med befolkningens frivilliga medgivande och kännedom om konsekvenserna, innan skogsbruksåtgärderna påbörjas.

3.4.1 S På samernas hembygdsområde ska skogsägaren gottgöra renskötarna för rimliga kostnader ifall samernas traditionella kunskap om växtarter och deras användning tillämpas vid användningen av skogsarter och ifall renskötarna deltar i gemensamma förhandlingar under beredningen av skogsbruksplanerna som är specifika för renbeteslaget.

Verifikat: Betalda kompensationer, intervjuer.

PRINCIP 4: RELATIONER PÅ SAMHÄLLSNIVÅ OCH ARBETARRÄTTIGHETER

Skogsbruksåtgärder ska upprätthålla eller förbättra långsiktig social och ekonomisk välfärd för dem som arbetar i skogen och för lokalsamhällena.

4.1 Boende inom eller i närheten av skogsbruksområdet bör erbjudas möjligheter till arbete, utbildning och annan verksamhet.

4.1.1 Skogsägaren ska erbjuda arbetsmöjligheter åt lokala invånare och företagare.

Verifikat: Anbudsbegäran, uppgifter om entreprenörer.

4.1.1 S.B Skogsägaren ska uppskatta hurudana möjligheter till arbete och hurudan övrig nytta skogsbruket ger den egna familjen.

Verifikat: Intervjuer med skogsägaren.

4.1.2 S Skogsägaren ska ge de anställda arbetarna den information de behöver och vid behov handledning eller skolning för att arbetet ska kunna utföras tryggt och med kvalitet.

Verifikat: Riktlinjer för arbetarskydd, uppgifter om skolning.

4.1.3 Skogsägaren ska ge lämpliga instruktioner och övervaka att underleverantörer uppfyller sina skyldigheter inom arbetarskyddet.

Verifikat: Skolningsregistret, rapporter, intervjuer med arbetstagarna, förteckning över nödvändiga skolningskrav och säkerhetsutrustning.

4.2 Skogsbruket ska följa eller överträffa alla tillämpliga lagar och/eller förordningar som omfattar hälsa och säkerhet för anställda och deras familjer.

4.2.1 S Skogsägaren ska följa lagstiftningen inom arbetarskydd, arbetarsäkerhet och företagshälsovård (Bilaga 3) samt avtal och föreskrifter som gjorts på basis av dem.

Verifikat: Arbetarskyddslagen, hälso- och säkerhetsföreskrifter inom företagshälsovården, arbetarskyddets riktlinjer, säkerhetsutrustning, arbetshälso- och säkerhetsinspektioner, inspektionsrapporter om maskinerna och utrustningen, intervjuer med arbetstagarna, undersökningar om risker inom företagshälsovården.

4.2.2 S Skogsägaren ska endast ingå avtal med tjänsteleverantörer som skött sina lagstadgade skatter och avgifter (inklusive socialskydd och arbetspension).

Verifikat: Skatteregister, handelsregistret, kontrakt.

4.2.3 S I arbetsförhållanden ska skogsägaren följa:

- a) arbetslagstiftningen och andra bestämmelser som gäller arbetsgivare och arbetstagare
- b) gällande kollektivavtal

Verifikat: Kollektivavtal, arbetsinstruktioner, arbetstidsuppföljningsrapporter, intervjuer.

4.2.4 S Skogsägaren ska se till att arbetstagarna har tillgång till lagstadgad säkerhetsutrustning och instruktioner om hur de används.

Verifikat: Instruktioner, intervjuer, inspektioner, förteckning över säkerhetsutrustning.

4.3 Anställdas rätt och frihet att organisera sig och förhandla med sina arbetsgivare ska säkerställas enligt Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner 87 och 98.

4.3.1 S Skogsägaren ska ge arbetstagarna mötesfrihet och frihet att ansluta sig till fackföreningar.

Verifikat: Intervjuer.

4.3.2 S Skogsägaren ska tillåta inspektioner av arbetsförhållandena som görs av fackföreningarna.

Verifikat: Intervjuer, inspektionsdokument.

4.4 Planering och genomförande av skogsbruksåtgärder ska beakta utredningar av sociala effekter. Samråd ska ske med individer och grupper (både män och kvinnor) som direkt påverkas av skogsbruksåtgärderna.

4.4.1 Vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder ska skogsägaren i särskilt hög grad beakta hur de påverkar nationellt viktiga rekreatiomsområden ur de sociala värdenas perspektiv.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fastställda planer, material om bedömning av sociala effekter, beräknad inverkan på skogens rekreationsanvändning.

4.4.2 S Skogsägaren ska känna till vilka bruksrättigheter utomstående har till området.

Verifikat: Servitut och belastningar i fastighetsdatasystemet, avtal.

4.4.3 S Skogsägaren ska följa bestämmelserna i fastställda landskaps-, detalj- och generalplaner.

Verifikat: Fastställda landskaps-, detalj- och generalplaner.

4.4.4 Skogsägare (>10 000 ha och kommuner) ska se till att resultaten från den deltagande planeringen om skogsvårdsprinciperna ingår i skogsbruksplaner som inkluderar rekreationsområden (V, VR och VL).

Verifikat: Fastställda landskaps-, detalj- och generalplaner, skogsbruksplanen, dokumentation om processen och resultatet av deltagande planering.

4.4.5 På områden där tillstånd för miljöåtgärder krävs ska skogsägaren (<10 000 ha, övriga än kommuner) ha resultaten av hörandet av grannarna före avverkningar görs.

Verifikat: Fastställda landskaps-, detalj- och generalplaner, skogsbruksplanen, resultaten av hörandet av grannarna.

4.4.6 Skogsägaren ska ha dokumenterade rutiner för att hantera feedback från intressenter.

Verifikat: Skogsägarens system, intervjuer.

4.4.7 S Ifall planbestämmelserna kräver tillstånd för miljöåtgärder vid skogsbruksåtgärder ska skogsägaren tillhandahålla kommunen information om åtgärderna.

Verifikat: Tillstånd för miljöåtgärder, intervjuer.

4.5 Lämpliga metoder ska användas för att komma till rätta med klagomål och för att sörja för skälig gottgörelse för förlust eller skada som inverkar på lokalbefolkningens lagliga eller hävdvunna rättigheter, egendom, tillgångar eller utkomst. Åtgärder ska vidtas för att undvika sådan förlust eller skada.

4.5.1 S Skogsägaren ska vara medveten om den inverkan åtgärderna har på lokalbefolkningens

- a) lagliga och hävdvunna rätt
- b) egendom
- c) utkomst

Verifikat: Intervjuer, domar.

4.5.2 Skogsägaren ska dokumentera konflikter om skador som påverkar lokalinvånarnas lagliga och hävdvunna rättigheter, egendom eller utkomst.

Verifikat: Servitut som nämns i fastighetsregistret, skogsägarens anteckningar, protokoll, domar.

4.5.2 S.B Skogsägaren ska dokumentera konflikter om skador som påverkar lokalinvånarnas skriftligen konstaterade lagliga och hävdvunna rättigheter, egendom eller utkomst.

Verifikat: Servitut som nämns i fastighetsregistret, skogsägarens anteckningar, protokoll, domar.

4.5.3 S Skogsägaren ska ha metoder för att lösa konflikter i enlighet med finsk lagstiftning.

Verifikat: Skogsägarens anteckningar, protokoll, intervjuer, domar.

4.5.4 S Skogsägaren ska dokumentera behandlingen av konflikter och hur de lösts samt betalda ersättningar.

Verifikat: Skogsägarens anteckningar, protokoll, domar.

4.5.5 S Skogsägaren ska utveckla sin verksamhet i syfte att undvika men för lokalbefolkningen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, intervjuer.

PRINCIP 5: UTBYTE AV SKOGEN

Skogsbruksåtgärderna ska gynna effektivt nyttjande av skogens mångfald av produkter och andra nyttigheter för att säkerställa ekonomisk bärkraft och att skogarna ger olika slags nytta ur ett samhälleligt och miljömissigt perspektiv.

5.1 Skogsbruket ska sträva efter ekonomisk bärkraft samtidigt som man såväl beaktar de totala d.v.s. miljömässiga, sociala och driftsrelaterade kostnaderna för produktionen samt svarar för erforderliga investeringar i syfte att bevara skogens ekologiska produktionsförmåga.

5.1.1 S Skogsägaren ska ställa upp ekonomiska mål för försäljningen av skogsprodukter och för hur intäkterna uppbyggs.

Verifikat: Skogsbruksplanen, skogsbrukets intäkter, intervjuer med skogsägaren.

5.1.2 S Skogsägaren ska säkerställa att det finns tillräckliga ekonomiska, tekniska och övriga resurser för skogsförnyelse och övrig skogsvård samt för skyddet av den biologiska mångfalden, jordmånen och vattendragen.

Verifikat: Åtgärder som vidtagits och tillgångar som använts på att upprätthålla skogens ekonomiska och ekologiska produktionskapacitet, skogsbruksplanen, fastighetens bokföring.

5.1.3 S Skogsägaren ska vara medveten om tillämpliga skogsbruksstöd och miljöstöd.

Verifikat: Intervjuer, dokument om stödmöjligheter, erhållet stöd och finansiering, t.ex. lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (Kamera) och METSO.

5.1.4 S För att upprätthålla skogarnas produktivitet ska de efter slutavverkning förnyas i enlighet med skogslagen med sådana träarter som passar på växtplatsen.

Verifikat: Fastighetens bokföring, skogsbruksplanen, anmälan om användning av skog, intervju, fältinspektion.

5.2 Skogsbruket och marknadsföringsinsatserna bör stimulera en ändamålsenlig användning och lokal förädling av de många olika produkter som skogen ger.

5.2.1 Skogsägaren ska känna till vilka olika produkter skogen kan ge samt vara medveten om lokala köpare av skogsprodukter.

Verifikat: Försäljningsdokument över skogsprodukter (råvirke, energived, jaktarrende etc.), intervjuer.

5.2.1 S.B Skogsägaren ska känna till vilka olika produkter skogen kan ge.

Verifikat: Försäljningsdokument över skogsprodukter (råvirke, energived, jaktarrende etc.), intervjuer.

5.2.2 Skogsägaren ska främja lokal förädling av skogsprodukter inom ramarna för företagsekonomiska målsättningar och konkurrenslagstiftningen.

Verifikat: Virkesförsäljning, intervjuer.

5.2.3 Skogsägaren ska sträva efter ett optimalt värde för skogsprodukterna med beaktande av marknadssituationen, produkternas pris, kostnader och andra viktiga aspekter.

Verifikat: Försäljnings- och logistiksystem, intervjuer, försäljningsdokument.

5.3 Skogsbruket bör minimera spill i samband med avverkning och anslutande verksamhet i skogen samt undvika skador på andra tillgångar i skogen.

5.3.1 S Skogsägaren ska utnyttja all omsättbar träråvara, utom då virke lämnas i terrängen för att främja naturens biologiska mångfald (Indikator 6.3.1) eller jordmånens fysiska eller kemiska egenskaper.

Verifikat: Fältkontroll, arbetsinstruktioner, försäljningsdokument.

5.3.2 S Drivning och andra skogsvårdsåtgärder ska utföras på ett sådant sätt att skada på de kvarvarande träden undviks.

Verifikat: Fältkontroll, arbetsinstruktioner.

5.4 Skogsbruket ska sträva efter att stärka och diversifiera den lokala ekonomin och undvika att den blir beroende av en enstaka skogsprodukt.

5.4.1 Skogsägaren borde skapa förutsättningar för mångbruk av skogen genom att gynna åtgärder som på lång sikt beaktar förutsättningarna för till exempel svamp- och bärplockning samt viltvård.

Verifikat: Skogsbruksplanen, riktlinjer, fältkontroll, intervjuer med skogsägaren och intressenter.

5.4.2 S Skogsägaren ska beakta leder och konstruktioner som är viktiga för naturturismen och rekreationsbruket genom att:

- a) vid skogsbruksåtgärder bevara friluftsleder, utmärkta stigar och konstruktioner på planlagda rekreationsområden
- b) förverkliga skogsförnyelse småskaligt i närheten av friluftsleder som är utmärkta i landskapsplanen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, planbeteckningar (V, VR, VL, friluftsleder), fältinspektion, intervjuer med intressenter.

5.4.3 S Skogsägaren ska inte begränsa användandet av skogsvägar utan orsak.

Verifikat: Fältinspektion, intervjuer.

Kommentar: Begränsningar i användandet kan vara motiverat av orsaker som menföre, nedskräpning eller missbruk av allemansrätten.

5.4.4 På områden som är speciellt avsedda för renskötsel (Renskötsellagen 848/1990) sköts skogsbruket på ett sådant sätt att det inte förorsakar märkbara men för renskötseln.

Metoderna för verkställandet definieras i ett avtal mellan Forststyrelsen och Renbeteslagens förbund (indikator 2.2.8).

Verifikat: Skogsbruksplanen, dokument om möten med renbeteslagen, fältkontroll, intervjuer med Renbeteslagens förbund och renbeteslagen.

5.5 När skogsbruksåtgärder utförs ska man erkänna, bevara och om möjligt öka värdet på skogens nyttigheter och tillgångar, t.ex. avrinningsområden och fiskevatten.

5.5.1 S Skogsägaren ska känna till de grundvattenområden (klass I och II) som de lokala myndigheterna definierat och märka ut dem i skogsbruksplanerna.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältinspektion, intervju.

5.5.2 S Vid utformning och genomförande av skogsbruksplanen ska skogsägaren beakta grundvattenområden samt vattenskyddsaspekter som gäller avrinning från området.

Verifikat: Skogsbruksplanen, dikningsplaner, vattenskyddsplaner, fältinspektion, intervju.

Kommentar: Princip 6 behandlar skogsbrukets inverkan på vattenresurserna och således också på fiskbeståndet.

5.5.3 S Vid skogsvårdsåtgärder beaktar skogsägaren följande aspekter som gäller viltvården:

- a) Vid skogsvårdsåtgärder bevarar skogsägaren våtmarker som är viktiga för viltet och försumpade sänkor inklusive skyddsträd.
- b) I barrträdsdominerade skogar sparar skogsägaren trädarter som är viktiga för vilt (en, asp, al, rönn och sälg).
- c) Skogsägaren bevarar sådana myrar, där tidigare utförda dikningar inte har ökat trädens tillväxt och där kompletteringsdikning inte är ekonomiskt genomförbar, som myrliga livsmiljöer för vilt.

Verifikat: Skogsbruksplanen, arbetsinstruktioner, fältinspektion, intervjuer.

5.5.4 S Kända spelplatser för tjäder ska märkas ut i skogsbruksplanen och tas i beaktande vid skogsvårdsåtgärder enligt följande:

- a) I syfte att hålla marken skogsbeklädd och bevara variationen i trädens storlek genomförs föryngringsavverkning så, att man antingen skapar gläntor som är högst 0,5 ha eller smala ytor som är mindre än 1 ha.
- b) Snår för viltet och buskar sparas i samtliga skeden av skogsvården.

Verifikat: Skogsbruksplaner, fältkontroll, intervjuer.

5.5.5 Stora skogsägare (> 10 000 ha och kommuner) ska vårda områden som är viktiga för rekreationsbruk (V, VL och VR i landskaps-, general- och stadsplaner) så att rekreations- och landskapsvärdena bevaras. Förnyelse ska göras med särskilda metoder, exempelvis specialavverkningar som håller marken skogsbeklädd, gläntavverkningar eller små föryngringsavverkningar (< 2 ha i södra Finland, < 3 ha i norra Finland).

Verifikat: Landskaps-, detalj- och generalplaner, skogsbruksplanen, fältinspektion, intervjuer.

5.6 Skogsprodukter ska skördas i en takt som inte överskrider nivåer som varaktigt kan upprätthållas.

5.6.1 Skogsägaren ska planera och genomföra skogsbruksåtgärder på ett sådant sätt att avverkningarna inte på lång sikt överskrider nivåerna för en hållbar avkastning av skogen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, genomförda avverkningsvolymen och skogsvårdsåtgärder.

5.6.2 S Skogsägaren ska försäkra att skogarna efter förnygringsavverkning förnyas med träarter som är lämpliga för växtplatsen.

Verifikat: Anmälningar om användning av skog, dokument om skogsförnyelse, fältinspektion.

5.6.3 S Skogsägaren ska säkra att vårdåtgärder i plantskogar görs i enlighet med skogsbruksplanen, dock beaktande plantskogens utveckling.

Verifikat: Skogsbruksplanen, rapporter, fältinspektion.

PRINCIP 6: MILJÖPÅVERKAN

Skogsbruket ska bedrivas så att skogens ekologiska funktioner och enhetliga karaktär upprätthålls genom att den biologiska mångfalden och därtill knutna värden, vattentillgångar, jordar, unika och känsliga ekosystem och naturtyper bevaras.

6.1 I skogsbrukets planeringssystem ska ingå miljökonsekvensbedömning som är anpassad till skogsbrukets omfattning och intensitet samt till naturtillgångarnas särart. Bedömningen ska omfatta hänsyn till regionala frågor samt effekterna av avverkning och drivning. Bedömningen av miljöeffekter skall genomföras innan man börjar vidta åtgärder med potentiellt negativa effekter.

6.1.1 Skogsägaren ska bedöma och beakta skogsvårdsåtgärdernas miljöpåverkan. Bedömningen ska omfatta alla centrala åtgärder.

Kommentar: Med denna bedömning avses inte lagstadgad miljökonsekvensbedömning (indikator 6.1.4).

Verifikat: Miljöledningssystem, skogsbruksplaneringssystemet, skogsbruksplanen, anmälan om användning av skog.

6.1.2 Miljöpåverkan ska beaktas då åtgärder planeras, instrueras och genomförs. Miljöpåverkan ska beaktas både på landskaps- och beståndsnivå.

Verifikat: Miljöledningssystem, skogsbruksplaneringssystemet, skogsbruksplanen, anmälan om användning av skog.

6.1.2 S.B När man planerar, ger anvisningar om och genomför skogsbruksåtgärder ska eventuella hot mot miljön beaktas.

Verifikat: Skogsbruksplanen, anmälan om användning av skog, intervjuer.

6.1.3 S Skogsägaren ska anmäla betydande skogsvårdsåtgärder och deras eventuella miljöpåverkan till den regionala NTM-centralen eller skogscentralen enligt överenskommelse och förverkliga projekten enligt myndigheternas direktiv.

Kommentar: Indikatorn gäller byggandet av nya skogsbilvägar, dikningsprojekt och skogsvårdsåtgärder med potentiella effekter på direktivbaserade skyddsvärden på områden i Natura 2000 –nätverket.

Verifikat: Miljöledningssystem, skogsbruksplaneringssystemet, skogsbruksplanen, plan över kompletteringsdikningar, anmälningar åt myndigheterna.

6.1.4 Lagstadgad miljökonsekvensbedömning ska göras om så krävs enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994).

Verifikat: Anmälan om användning av skog, anmälningar åt myndigheterna, eventuella utlåtanden av myndigheterna, plan för vård och bruk av Natura-område.

6.2 Det ska finnas regler och rutiner för att skydda sällsynta, hotade och utrotningshotade arter och deras livsmiljöer (t.ex. boplatser och områden för födosök). Skydds-zoner och skyddsområden ska inrättas i skälighets omfattning med hänsyn till skogsbrukets omfattning och intensitet samt till särarten hos de påverkade tillgångarna. Jakt, fiske, fångst samt insamlande ska övervakas.

6.2.1 Skogsägaren ska införskaffa information om förekomster av nationellt och regionalt hotade arter som är kända av Finlands miljöcentral (Hertta-databasen), NTM-centralen eller skogscentralen. Förekomsterna ska märkas ut i skogsbruksplanen eller på annat sätt dokumenteras.

Kommentar: Skyldigheten att införskaffa information gäller observationer som gjorts efter 1990 och uppgetts med tillräcklig noggrannhet.

Verifikat: Skogsbruksplanen, HERTTA-databasen, uppgifter från NTM-centralen och skogscentralen, dokumentation om kända hotade arter, intervjuer.

6.2.1 S.B Skogsägaren ska införskaffa information om förekomster av nationellt och regionalt hotade arter som är kända av Finlands miljöcentral (Hertta-databasen), NTM-centralen eller skogscentralen. Förekomsterna ska märkas ut i skogsbruksplanen eller på annat sätt dokumenteras.

Kommentar: Skyldigheten att införskaffa information gäller observationer som gjorts efter 1990 och uppgetts med tillräcklig noggrannhet. Informationen ska uppdateras åtminstone då skogsbruksplanen uppdateras.

Verifikat: Skogsbruksplanen, HERTTA-databasen, uppgifter från NTM-centralen och skogscentralen, dokumentation om kända hotade arter, intervjuer.

6.2.2 S Skogsägaren ska säkerställa bevarandet av livsmiljöerna för kända förekomster av nationellt och regionalt hotade arter såvida skogsbruket är orsak till hotklassificeringen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, anvisningar, fältkontroll, uppgifter från NTM-centralen och skogscentralen.

6.2.3 S Skogsägaren ska inte utföra avverkningar på områden som är värdefulla för fågellivet under fåglarnas häckningstid:

- a) I närheten (under 500 m) av bebodda bon av kungsrör och havsrör, i Lappland 15.3.-31.7. och i övriga Finland 15.2.-31.7.
- b) I närheten (under 500 m) av bebodda bon av fiskgjuse på ställen från vilka boet blir synligt 15.4.-31.7.
- c) I närheten (under 50 m) av fågelvåtmarker (grunda sjöar, dammar, havsvikar, madkärr) som hör till Finlands nationellt och internationellt viktiga fågelområden (IBA och FINIBA) 15.4.-31.7.
- d) På tjäderns kända i aktivt bruk varande spelplatser under parningstiden, i Lapplands län 1.4.-15.5. och i övriga Finland 15.3.-15.5.

Verifikat: Skogsbruksplanen, anvisningar, arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.2.4 S Avverkningar ska undvikas under fåglarnas häckningssäsong, 15.4-31.7, i lövträdsdominerade (lövträd > 50 %) bördiga skogar (lund, lundartad mo och frisk mo), i närheten av rovfåglars boträd och på vattendragens skydds-zoner.

Kommentar: Rekommendationerna för begränsandet av avverkningar under häckningssäsongen baserar sig på den bästa praxisen inom området.

Verifikat: Anvisningar, arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.2.5 S Skogsägaren ska inte beskoga sådana lokalt, regionalt eller nationellt värdefulla kulturlandskap som vid officiella inventeringar utförda av miljöförvaltningen har klassats som viktiga.

Kommentar: Regionalt värdefulla kulturlandskap har definierats i kulturlandskapsinventeringar som gjorts av Finlands miljöcentral och publicerats i publikationsserier av de lokala miljöcentralerna. Nationellt värdefulla kulturlandskap har definierats i statsrådets principbeslut (1995) om nationellt värdefulla landskapsområden.

Verifikat: Anvisningar, fältkontroll.

6.2.6 S Skogsägaren ska informera myndigheterna om jakt, fiske och samlande som sker illegalt.

Verifikat: Intervju med skogsägaren, anmälningar som gjorts till myndigheter.

6.2.7 S Vid samtliga skogsbruksåtgärder ska skogsägaren bevara kulturhistoriskt värdefulla fornlämningar.

Kommentar: Skyldigheten gäller fornlämningar som avses i lagen om fornminnen (295/1963). För att säkerställa att objekten bevaras intakta ska man följa anvisningar som godkänts av myndigheterna, utnyttja det aktuella registret för fornlämningar och i vissa fall ta kontakt till Museiverket eller landskapsmuseet.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, myndighetsanvisningar, fältkontroll.

6.2.8 Skogsägaren (> 10 000 ha) ska med hjälp av hyggesbränning upprätthålla livsmiljöer för arter som är beroende av skogsbränder. Hyggesbränning ska utföras årligen och arealen av den brända ytan ska uppgå till minst 3 % av de lämpliga objekt (MT och kargare växtplatser) som förnyelseavverkas under en femårsperiod. Målet är att åstadkomma i medeltal minst 20 brandskadade stammar (brösthöjdsdiameter i södra Finland > 20 cm, i norra Finland > 10 cm) per hektar på det brända området.

Kommentar: Till svedjearealen räknas hyggesbränning av föryngringsarealer, grupper av naturvårdsträd och solexponerade sluttningar inom det certifierade området.

Kommentar: Om samtliga träd i ett bestånd (> 0,2 ha) bränns kan arealen räknas femfaldigt i arealmålet, frånsett objekt som listas i indikator 6.4.1. Detta gäller också naturligt brunna trädrika områden förutsatt att virket inte tas tillvara.

Verifikat: Skogsbruksplanen, arbetsplanen, dokumentation om genomförda hyggesbränningar, fältinspektion.

6.2.9 S Skogsägaren ska lämna skyddszoner vid dikning, markberedning och kalavverkning för att säkerställa att vattenkvaliteten inte försämras i små vattendrag och åar som konstaterats vara värdefulla för fiske och naturskydd.

Verifikat: Skyddszoner, skogsbruksplanen, anvisningar, fältinspektioner, intervjuer, uppgifter från NTM-centralerna.

6.3 Ekologiska funktioner och värden ska bevaras intakta, förstärkas eller återskapas. Till dessa hör bland annat:

a) Skogsföryngring och succession.

b) Genetisk mångfald, art- och ekosystemdiversitet.

c) Naturliga kretslopp som påverkar skogsekosystemets produktivitet.

6.3.1 Vid skogsbruksåtgärder ska antalet döda träd (brösthöjdsdiameter > 10 cm) som bevaras vara minst 20 st / ha, såvida dylika träd förekommer på området. Förmultnande lövträd sparas alltid. Stående döda träd kan

fällas om de utgör en säkerhetsrisk för skogsarbetare eller personer som rör sig i skogen. Skogsbruksåtgärder planeras så att de skadar död stamved så lite som möjligt.

Kommentar: Denna indikator förbjuder inte drivning då det föreligger risk för betydande svamp- och insektskador (lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog 263/1991) eller från omfattande skadeområden där en stor del av träden dött. Indikatorn förbjuder inte heller produktion eller användning av artificiella torrfuror eller tillfällig insamling av ved för husbehov (inkluderande Skoltlagen och andra rättigheter som beviljats av särskilda skäl).

Verifikat: Arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.3.1 S.B Vid skogsbruksåtgärder skall antalet döda träd (brösthöjdsdiameter > 10 cm) som bevaras vara minst 20 st / ha, såvida dylika träd förekommer på området. Stående döda träd kan fällas om de utgör en säkerhetsrisk för skogsarbetare eller personer som rör sig i skogen. Minst 20 st förmultnande lövträd per hektar sparas såvida dylika träd förekommer. Skogsbruksåtgärder planeras så att de skadar död stamved så lite som möjligt. Förmultnande lövträd sparas alltid.

Kommentar: Denna indikator förbjuder inte drivning då det föreligger risk för betydande svamp- och insektskador (lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog 263/1991) eller från omfattande skadeområden där en stor del av träden dött. Indikatorn förbjuder inte heller produktion eller användning av artificiella torrfuror eller tillfällig insamling av ved för husbehov (inkluderande Skoltlagen och andra rättigheter som beviljats av särskilda skäl).

Verifikat: Arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.3.2 S På en skogsfigur som förnyelseavverkas ska skogsägaren lämna kvar på lång sikt:

6.3.2.1 S I medeltal minst 10 st grova (brösthöjdsdiameter i södra Finland > 20 cm, i norra Finland > 10 cm) levande naturvårdsträd av inhemska arter per hektar. Naturvårdsträden kan koncentreras på det planerade avverkningsområdet, särskilt då angivna värdefulla träd förekommer i grupper. Dessa naturvårdsträd kan inkludera träd som uppräknas i underindikator 6.3.2.2 och som uppfyller diameterkraven för underindikatorn.

6.3.2.2 S Följande levande träd som är viktiga för naturens mångfald:

- a) Enstaka träd som är klart grövre än de dominerande träden med en brösthöjdsdiameter på > 60 cm (tall, gran, björk, ek) eller 40 cm (övriga arter)
- b) Ädla lövträd, vide, sälg, hägg, rönn och klibbal med en brösthöjdsdiameter på > 10 cm
- c) Stora aspar med en brösthöjdsdiameter på > 40 cm om de växer i barrträdsdominerade skogar
- d) Hålträd
- e) Stora rovfåglars kända boträd
- f) Tallar med brandljud (= ärr efter skogsbränder). I norra Finland, på områden där det finns rikligt med brandljud, ska minst 10 st träd med brandljud bevaras om det finns.

Kommentar: De uppräknade träden avser inte kommersiellt odlade specialträd eller vanliga frö- eller skärmträd som hör ihop med skogsförnyelse.

Kommentar: Naturvårdsträd ska inte lämnas i omedelbar närhet av elledningar eller vägar.

Verifikat: Anvisningar, arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.3.3 S Skogsägaren får driva energivirke från tämligen torra moar och bördigare växtplatser samt motsvarande utdikade myrar.

6.3.3.1 S Vid drivning av energivirke ska minst 30 % av avverkningsresterna lämnas kvar, jämnt utspridda över avverkningsytan. Alla stående och fallna döda (förmultnande) träd med en diameter på mer än 10 cm ska lämnas kvar intakta.

6.3.3.2 S Minst 25 st stubbar med en diameter på minst 15 cm ska lämnas odrivna per hektar (på ler- och mjäljordar minst 50 st stubbar / ha) jämnt utspridda över avverkningsytan. Om möjligt ska stubbar av flera olika trädslag sparas. Stubbar som är mindre än 15 cm i diameter och gamla förmultnande stubbar ska sparas.

6.3.3.3 S Vid stubbrytning ska en minst 3 meter bred buffertzonen lämnas runt kvarvarande skogsbruksmässigt värdefulla träd och diken.

6.3.3.4 S Stubbar ska inte brytas på grundvattenområden.

Kommentar: Alla former av arbetsprocesser som ingår i drivning av energived ska uppfylla alla tillämpliga krav i standarden (livsmiljöer, vattendragens skydds zoner osv.).

Kommentar: Denna indikator förbjuder inte drivning då det föreligger risk för betydande svamp- och insektskador (lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog 263/1991) eller från omfattande skadeområden där en stor del av träden dött.

Verifikat: Skogsbruksplanen, arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.3.4 S Skogsägaren ska säkerställa att andelen lövträd är tillräckligt stor i barrträdsdominerade skogar enligt följande:

6.3.4.1 S Gallring:

- a) Vid gallring ska andelen lövträd inte minskas till under 10 % av stamantalet av träd av gallringsstorlek.
- b) Om andelen lövträd före gallringen är mindre än 10 % av stamantalet sparas samtliga lövträd, förutom de som märkbart stör barrträdens tillväxt.

6.3.4.2 S Plantskogsvård

- a) Vid plantskogsvård sparas lövträd så deras antal uppgår till minst 10 % av stamantalet.
- b) Om andelen lövträd före plantskogsvården är mindre än 10 % av stamantalet sparas samtliga lövträd, förutom de som märkbart stör barrträdens tillväxt.

Kommentar: Lövträden som sparas ska i mån av möjlighet inkludera flera olika arter.

Verifikat: Skogsbruksplanen, arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.3.5 S Skogsägaren (> 20 ha) ska avgränsa specialområden med särskild betydelse för skogsekosystemets mångfald eller skogsstrukturens mångformighet. Tillsammans med de områden som tas upp i indikatorerna 6.4.1 och 6.4.2 ska specialområdena utgöra minst 10 % av den certifierade skogsmarken.

6.3.5.1 S (> 20 ha) Specialområdena kan också omfatta skogar för vilka man definierat växtplatspecifika avvikande miljömål och åtgärder som stöder dem, till exempel:

- a) delar av skogar där man odlar träd i olika åldersklasser eller skogar som hålls permanent skogsbeklädda så att antalet träd med en diameter på över 20 cm kontinuerligt är minst 50 st/ ha, eller
- b) områden där förnyelsen utförs genom avverkningsytor som är högst 0,5 ha, eller
- c) områden där man låter mängden död ved uppgå till minst 10 m³/ ha, eller
- d) permanent lövträdsdominerade skogar som vårdas på ett sätt som upprätthåller den lövskogstypiska biologiska mångfalden.
- e) vattendragens skydds zoner (6.5.1)

- f) lundar med representativ vegetation (6.4.3)
- g) de delar av höghöjdsskogar där skogsbruket baserar sig på specialavverkningar (6.3.12)
- h) de delar av rekreationsskogar där skogsbruket baserar sig på specialavverkningar (5.5.5)
- i) objekt som bränts (6.2.7)

Verifikat: Skogsbruksplanen, kartor över läget på specialområden, arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.3.6 S Skogsägaren ska prioritera plantor som uppkommit naturligt då det är skogsbruksmässigt eller ekonomiskt motiverat. Vid artificiell förnyelse ska man säkerställa att plantornas och frömaterialets ursprung är lämpligt.

Verifikat: Skogsbruksplanen, uppgifter om plantpartierna, fältkontroll.

6.3.7 S Skogsägaren ska inte som markberedningsmetod använda plöjning med fårar som är djupare än 25 cm.

Verifikat: Anvisningar, fältkontroll.

6.3.8 Skogsägaren får gödsla växtplatser där det är påvisat att virkesförrådet lider av näringsämnesobalans. Tillväxtökande gödsling är också möjlig i grövre gallringsbestånd i moskogar av MT och VT –typ. Gödsling med aska på myrmarksskogar är tillåten.

6.3.8.1 De områden som i skogsbruksplanen definieras som gödslingsobjekt skall uppfylla kravet att åtgärden skall medföra betydande ekonomisk nytta utan miljörisker.

6.3.8.2 De områden som tillväxtgödslas får på lång sikt utgöra högst 30 % av skogsägarens skogar. Skogsägare som äger mer än 10 000 ha får årligen gödsla högst 2 % av sina skogar.

Verifikat: Skogsbruksplanen, gödslingsplanen, resultat av näringsämnesobalans, fältkontroll.

6.3.8 S.B Skogsägaren får gödsla växtplatser där det är påvisat att virkesförrådet lider av näringsämnesobalans. Tillväxtökande gödsling är också möjlig i grövre gallringsbestånd i moskogar av MT och VT –typ.

6.3.8.1 S.B De områden som i skogsbruksplanen definieras som gödslingsobjekt skall uppfylla kravet att åtgärden skall medföra betydande ekonomisk nytta utan miljörisker.

6.3.8.2 S.B Växtplatser som gödslas får på lång sikt utgöra högst 50 % av skogsägarens skogar.

Verifikat: Skogsbruksplanen, gödslingsplanen, resultat av näringsämnesobalans, fältkontroll.

6.3.9 S Skogsägaren ska minimera gödslingens inverkan på sjöar och vattendrag genom att lämna ogödslade skyddszoner mellan det gödslade området och vattnet. Skyddszonerna skall ha minst följande bredd:

- a) större vattendrag (hav, sjö, å eller damm): 50 m
- b) bäckar: 20 m
- c) diken: 5 m.

6.3.9.1 S Skogsägaren ska inte gödsla på grundvattenområden av klass I och II.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, gödslingsplan, intervjuer, fältkontroll.

6.3.10 S Skogsägaren ska säkerställa att produkten som används som gödsel uppfyller lagstiftningens krav beträffande både komponenterna som används i gödseln och koncentrationerna av skadliga ämnen.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, gödslingsplan, intervjuer.

6.3.11 Skogsägaren (> 1 000 ha) ska vårda höghöjdsskogar som befinner sig på högre höjd än 300 m över havet på nord- och ostsluttningar och högre än 330 m över havet på syd- och västsluttningar varsamt och med uttrycklig avsikt att bevara landskapet. Avverkningar ska göras främst som gallring, ljushuggning samt specialavverkningar som bibehåller marken skogsbeklädd och som skapar gläntor med en storlek av högst 0,5 ha.

Verifikat: Skogsbruksplanen, arbetsinstruktioner, fältkontroll, intervjuer.

6.4 Ett representativt urval av områdets ekosystem ska bevaras i naturligt tillstånd och märkas ut på kartor. Detta ska ske i lämplig omfattning med hänsyn till skogsbrukets omfattning och intensitet samt särarten hos de påverkade naturtillgångarna.

6.4.1 S Skogsägaren ska lämna vissa utvalda värdefulla livsmiljöer och områden som är av särskild betydelse för artskyddet utanför skogsbruket, med undantag för vårdåtgärder som stöder skyddsåtgångarna. Dessa områden är:

6.4.1.1 S Lagstadgade objekt:

- a) Särskilt viktiga livsmiljöer som definieras i Skogslagens 10 §
- b) Naturtyper som skyddas enligt Naturvårdslagens 29 §³
- c) Stora rovfåglars boträd som skyddas enligt Naturvårdslagens 39 §
- d) Livsmiljöer för arter som kräver särskilt skydd enligt Naturvårdslagens 47 §³
- e) Föröknings- och rastplatser för arter som på basis av bilaga IV (a) i habitatdirektivet är skyddade enligt Naturvårdslagens 49 §³
- f) Småvatten som uppfyller kraven i Vattenlagens (264/1961) § 15 a och 17 a

6.4.1.2 S Övriga objekt som alltid sparas:

- a) Objekt som uppfyller kriterierna för särskilt viktiga livsmiljöer definierade i Skogslagens 10 § oberoende av storlek och regional förekomst
- b) Moskogar och dikade myrar med stort inslag av död ved som definierats skilt (bilaga 7)
- c) Berg i dagen, stup och blockfält där det växer gammal skog med inslag av död ved (bilaga 8)
- d) Grandominerade äldre friska lundar med mer än 15 m³/ha död ved (som uppkommit under minst 10 år, brösthöjdsdiameter > 10 cm)
- e) Äldre friska lundar med blandskog med mer än 10 m³/ha död ved (som uppkommit under minst 10 år, brösthöjdsdiameter > 10 cm)
- f) Lövträdsdominerade (>50 %) äldre friska lundar vilkas trädbestånd har en naturlig eller naturliknande struktur och där mängden död lövträdsved är mer än 5 m³/ha
- g) Fuktiga lundar med naturlig eller naturliknande vattenhushållning samt lundar med ädla lövträd som är gamla, stora eller har skador orsakade av nedbrytare.
- h) Svämskogar
- i) Grandominerade dödisgropar (Meriluoto & Soininen 1998)
- j) Åar och bäckar med naturliga eller naturlika fåror samt de omgivande stränderna (en trädbeklädd zon som är minst 20 m bred ska bevaras)⁴ samt källor med motsvarande skyddszon. Detta gäller inte avverkningsytor, plantskogar och unga grandominerade gallringsbestånd. I äldre jämgamla skogar med endast ett trädslag är gallring, ljushuggning och plockavverkningar tillåtna på den del av skydds-zonen som överskrider kraven i indikator 6.5.1.
- k) Skogar i anslutning till vattendrag och småvatten (en trädbeklädd zon som är minst 30 m bred ska bevaras) med skiktad trädstruktur⁵ eller märkbar mängd död ved
- l) Flador och glosjöar i naturtillstånd eller naturliknande tillstånd jämte deras stränder (en trädbeklädd zon som är minst 30 m bred ska bevaras)
- m) Successionsserier i skogar på landhöjningskuster i naturtillstånd eller naturliknande tillstånd eller enstaka representativa delar av successionsserien⁶
- n) Skogskärr, tallmossar, fattigkärr, rikkärr och skogs-madkärr vars vattenhushållning är i naturtillstånd eller naturliknande tillstånd⁷

- o) Tvinmark och impediment i naturtillstånd eller naturliknande tillstånd.

³ Skyddskravet gäller också sådana livsmiljöer och artförekomster som miljömyndigheten inte avgränsat. Denna precisering gäller delarna b, d och e av underindikator 6.4.1.1.

⁴ Definitionen gäller också korta avsnitt av åar och bäckar med fåror i naturligt eller naturliknande tillstånd.

⁵ Virkesförrådet i skogsbestånd som uppfyller kriteriet avviker från vårdade bestånd. Dessa skogar kännetecknas av att de är skiktade och att där växer träd av olika ålder och träslag till följd av naturlig förnyelse och gläntdynamik – inte bara i övergångszonen mellan skog och vatten.

⁶ Gäller objekt som har utmärkt, god eller signifikant representativitet enligt definitionen på livsmiljöer i habitatdirektivet (Airaksinen & Karttunen 2001).

⁷ Gäller inte skogskärr och tallmossar som blivit utsatta för avverkningar och inte klassas som hotade myrtyper i sina respektive områden (södra Finland, norra Finland). Eventuella åtgärder på dessa områden ska göras utan att vattenhushållningen rubbas, med plock-, zon- eller gläntavverkningar.

Kommentar 1: I detta sammanhang anses alla odikade myrar ha vattenhushållningen i naturligt tillstånd. På myrar med gamla diken som inte väsentligt förändrat trädens tillväxt eller myrens vattenhushållning och inte längre påverkar myrvegetationens bevarande anses vattenhushållningen vara i naturliknande tillstånd.

Kommentar 2: Skogbeklädda mineraljordar som klassificeras som tvinmark och impediment anses vara i naturliknande tillstånd om deras virkesförråd är olikåldrat och inte har behandlats på annat sätt än med avverkningar i klass med plockavverkningar.

Kommentar 3: Alla de impediment som i naturtillstånd är trädlösa (närmast berg i dagen) kan anses vara i naturliknande tillstånd om deras vegetation har bevarats så den långt motsvarar naturlig. Lätt slitage och eutrofiering godkänns som en del av definitionen för impediment i naturliknande tillstånd.

Kommentar 4: Naturvärden som skapats genom aktiv naturvård i ekonomiskogar (åtgärder och begränsningar i samband med skogsbruksåtgärder, t.ex. naturvårdsträd, bränning, speciella avverkningar, avsiktligt skapad död ved) leder inte till skydds krav enligt indikatorn.

6.4.1.3 S Övriga växtplatser som bör beaktas:

- a) solexponerade åssluttningar
- b) hagmarker och skogsängar

6.4.1.4 S Då skogsägaren ansluter sig till certifieringen ska skogsägaren presentera en allmänt tillgänglig plan för hur objekten i indikator 6.4.1 skall identifieras inom högst fyra år från anslutningen till certifieringen.

6.4.1.5 S Objekten som uppfyller kraven i indikatorn ska upptecknas i skogsbruksplanen och skyddas så snart de upptäckts.

Verifikat: Skogsbruksplanen, kartdata, anvisningar, fältkontroll.

6.4.2 S De värdefulla objekten ska avgränsas så att de är tillräckligt stora för att säkerställa att objektens särdrag bevaras.

Verifikat: Skogsbruksplanen, kartdata, arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.4.3 S Skogsägaren (> 20 ha) ska bevara minst 5 % av den certifierade skogsmarkens areal för att trygga naturens mångfald. All skogsmark som permanent lämnats utanför skogsbruket för att uppfylla indikatorerna i denna standard (t.ex. 6.2.2, 6.4.1, 6.5.1 och 6.5.7) kan räknas med i skyddsandelen.

Kommentar: Följande underindikatorer gäller bara skogsägare med skogsfastigheter större än 20 ha.

6.4.3.1 S Objekten ska väljas av områden som har ett betydande värde för mångfalden.

Kommentar 1: Områdena kan omfatta skyddsområden som anlagts som privata skyddsområden och skyddsområden som sålts till staten som naturskyddsområden efter FSC-certifieringen.

Kommentar 2: Myrar, även områden som klassas som twinmark och impediment på vilka man utfört aktiva restaureringsåtgärder, kan med koefficienten 0,5 räknas in arealen som skall uppgå till minst 5 %, dock så att myrarna utgör högst 20 % av områdena som bevaras.

Kommentar 3: På statens mark räknas all mark som lämnats utanför skogsbruksverksamheten och inte hör till officiella skyddsprogram (inkl. METSO) med, även om man efter standardens ikraftträdande grundar lagstadgade skyddsområden eller Forststyrelsens skyddsskogar av dem.

6.4.3.2 S Besluten att bevara områdena ska vara bestående.

6.4.3.3 S Områden som inte motsvarar definitionerna i indikator 6.4.1 kan ersättas med områden som uppfyller definitionerna i indikator 6.4.1, om sådana upptäcks medan identifieringsperioden pågår eller senare.

6.4.3.4 S Då skogsägaren ansluter sig till certifieringen ska skogsägaren presentera en allmänt tillgänglig plan för hur de objekt som ska ingå i skyddsmålet om 5 % ska identifieras. Identifieringen ska göras inom ett år från anslutningen till certifieringen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, kartdata, arbetsinstruktioner, fältkontroll, intervjuer.

6.4.4 S Lundar med representativ vegetation, som inte hör till objekt som uppräknas i indikator 6.4.1, ska vårdas så att förutsättningarna för en krävande och mångsidig lundflora tryggas.

Kommentar: Representativa lundar har en mångsidig flora och inkluderar fuktiga och friska eutrofa lundar samt torra mesotrofa och eutrofa lundar.

Verifikat: Skogsbruksplanen, anvisningar, fältkontroll, intervjuer med intressenter.

6.4.5 S Skogsägaren ska säkerställa att skogsvårdsåtgärder, inklusive dikningar och byggande av skogsbilvägar, inte skadar befintliga skyddsområden, Natura 2000-områden eller livsmiljöer som räknas upp i indikator 6.4.1.

Verifikat: Skogsbruksplanen, anvisningar, fältkontroll, intervjuer.

6.5 Skriftliga riktlinjer ska utarbetas och tillämpas för att kontrollera erosion, minimera skogsskador vid avverkning, vägbyggen och alla andra mekaniska störningar samt för att skydda vattentillgångar.

6.5.1 S Skogsägaren ska lämna en skyddszon vars bredd bestäms av topografin och jordmånen runt vattendrag (inklusive havsstränder) och småvatten. Bredden på skyddszonen ska vara minst:

- a) 10 m vid dammar och sjöar
- b) 15 m vid bäckar, åar och havsstränder
- c) 30 m vid flador och glosjöar

6.5.1.1 S Skogsavverkning, markberedning, dikning och stubbrytning är inte tillåten på skyddszonen. Skogsmaskiner ska inte köras på skyddszonen utom vid nödvändig överfart.

Kommentar: Avverkningar som uppenbart görs i restaurerings- eller naturvårdssyfte kan göras på skyddszonen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, arbetsinstruktioner, fältkontroll, intervjuer.

6.5.2 Skogsägaren (> 10 000 ha) ska följa de skriftliga riktlinjerna som anger hur erosion, försämring av yt- och grundvattenkvaliteten samt skador på virkesförrådet och jordmånen ska undvikas vid skogsbruksåtgärderna.

Verifikat: Skogsbruksplanen, skriftliga riktlinjer, fältkontroll.

6.5.3 S Skogsägaren ska inte utföra nydikningar.

Verifikat: Skogsbruksplanen, skriftliga riktlinjer, fältkontroll.

6.5.4 S Om skogsägaren utför iståndsättnings- eller kompletteringsdikning skall åtgärderna basera sig på en plan i vilken ingår information om vattenskyddslösningar och värdefulla livsmiljöer (uppräknade i indikator 6.4.1) som finns inom det planerade området.

Verifikat: Plan över kompletteringsdikningar.

6.5.5 I samband med iståndsättnings- och kompletteringsdikning ska skogsägaren restaurera dikade myrar som klassas som akut hotade (CR) ifall det är ändamålsenligt för naturskyddet.

Verifikat: Restaureringsplan, plan över kompletteringsdikningar, fältkontroll.

6.5.6 S Skogsägaren ska inte utföra iståndsättnings- eller kompletteringsdikning av diken som mynnar ut till översvämningsområden på låglänta stränder eller av diken som är speciellt känsliga för erosion.

6.5.6.1 S Vid iståndsättnings- och kompletteringsdikning på kända sura sulfatjordar ska grävning djupare än det ursprungliga diket undvikas.

Verifikat: Plan över kompletteringsdikningar, vattenskyddsplan, utlåtande från miljömyndigheterna (indikator 6.1.3), fältkontroll.

6.5.7 S Vid iståndsättnings- och kompletteringsdikningar ska skogsägaren förhindra att avrinningsvattnen från gamla diken rinner rakt ut i vattendrag eller småvatten.

Verifikat: Plan över kompletteringsdikningar, vattenskyddsplan, fältkontroll.

6.5.8 S På viktiga grundvattenområden (klass I och II) ska skogsägaren säkerställa att kvaliteten på grundvattnet inte försämras genom att avstå från iståndsättnings- och kompletteringsdikningar, gödsling, användning av kemiska bekämpningsmedel, stubbrytning och hyggesbränning.

Kommentar: Hyggesbränning kan utföras på grundvattenområden med tillstånd av miljömyndigheterna.

Verifikat: Skogsbruksplanen, anvisningar, brännings- och dikningsplaner, fältkontroll.

6.5.9 S Vid förnyelse- och fröträdsavverkningar, ny-, iståndsättnings- och kompletteringsdikningar samt vid markberedning ska skogsägaren bevara:

- a) små försumpade sänkor med naturlig vattenhushållning inom moskogsfigurer vilka tydligt går att urskilja på basis av växtlighet och trädbestånd
- b) försumpade övergångszoner till myrar med naturlig vattenhushållning vilka tydligt går att urskilja på basis av växtligheten

6.5.9.1 S Ett enstaka dike kan grävas på ett odikat område om det är nödvändigt för att leda vattnet från ett dikat område i vattnets naturliga avrinningsriktning.

Verifikat: Plan över kompletteringsdikningar, fältkontroll.

6.5.10 S Skogsägaren ska följa skriftliga riktlinjer när skogsbilvägar byggs.

Verifikat: Skogsbruksplanen, skriftliga riktlinjer, fältkontroll.

6.6 Vid bekämpning av skadegörare ska icke-kemikaliska metoder som inte medför fara för miljön gynnas och användning av kemiska bekämpningsmedel undvikas. Följande typer av bekämpningsmedel ska vara förbjudna att använda: produkter som WHO (Världshälsoorganisationen) har klassat som typ 1A och 1B; produkter som innehåller klorerade kolväten; ämnen som är beständiga, giftiga eller vilkas nedbrytningsprodukter förblir biologiskt aktiva och anrikas i näringskedjan; samt alla bekämpningsmedel som är förbjudna enligt internationella avtal. Om kemikalier används ska lämplig utrustning och utbildning tillhandahållas för att minimera riskerna för hälsa och miljö.

6.6.1 S Om det finns risk för att stubbar på en avverkningsyta blir infekterade av rotticka (*Heterobasidion annosum* hos tall eller *Heterobasidion parviporum* hos gran) ska skogsägaren endast använda biologiskt nedbrytbara bekämpningsmedel.

Verifikat: Anvisningar, uppgifter om använda bekämpningsmedel, fältkontroll.

6.6.2 S Skogsägaren ska prioritera biologisk och mekanisk bekämpning av skadeorganismer och ogräs framom kemisk bekämpning.

Verifikat: Anvisningar, uppgifter om använda bekämpningsmedel och -metoder, fältkontroll.

6.6.3 S När kemiska bekämpningsmedel används ska skogsägaren följa myndigheternas anvisningar och produkternas säkerhetsinstruktioner.

Verifikat: Myndighetsanvisningar, uppgifter om använda kemiska bekämpningsmedel, fältkontroll.

6.6.4 S Skogsägaren ska avstå från användning av kemikalier som förbjuds i följande dokument:

- a) FSC:s lista över mycket farliga bekämpningsmedel (FSC-POL-30-001)
- b) lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991)
- c) EU kommissionens beslut K (2000) 4140 (permetrin)
- d) EU beslut 2455/2001/EG, lista över prioriterade ämnen på vattenpolitikens område

Verifikat: anteckningar om använda bekämpningsmedel, fältkontroll.

Kommentar: Skogsägaren kan vid behov använda kemisk bekämpning på barrträdplantor före planteringen förutsatt att kemikalien inte är förbjuden enligt indikator 6.6.4.

6.6.5 Arbetstagare och entreprenörer som hanterar bekämpningsmedel ska få utbildning och rådgivning i hur de används och förvaras.

Verifikat: Myndighetsanvisningar, arbetsinstruktioner, intervjuer.

6.7 Kemikalier, behållare, flytande och fast icke-organiskt avfall inklusive drivmedel och olja ska undanskaffas på ett från miljösynpunkt lämpligt sätt till därför avsedd plats.

6.7.1 S Skogsägaren ska se till att oorganiskt avfall som härstammar från skogsbruksåtgärder inte lämnas i terrängen.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.7.2 S Skogsägaren ska se till att problemavfall (t.ex. bränsle, olja och behållarna för dem) hålls åtskilt från övrigt avfall och undanskaffas på vederbörligt vis.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, anteckningar om problemavfall, fältkontroll.

6.7.3 S Skogsägaren ska se till att bränsle- och oljebehållare, övriga kemikalier och problemavfall inte ens tillfälligt förvaras på grundvattenområden eller på ställen där det föreligger överhängande risk för förorening av ytvatten i händelse av en olycka.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, fältkontroll.

6.7.4 Skogsägaren ska dokumentera och ge instruktioner om användningen av lagliga biologiskt nedbrytbara kemikalier.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, anteckningar.

6.7.4 S.B Skogsägaren ska dokumentera användningen av lagliga biologiskt nedbrytbara kemikalier.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, anteckningar.

6.8 Biologiska bekämpningsmedel ska användas i så liten omfattning som möjligt. Användningen ska vara dokumenterad, övervakad och noggrant reglerad i enlighet med nationella lagar och internationellt accepterade vetenskapliga rön. Användning av genmodifierade organismer ska vara förbjuden.

6.8.1 Skogsägaren ska dokumentera och ge instruktioner om användningen av lagliga biologiska bekämpningsmetoder.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, anteckningar.

6.8.1 S.B Skogsägaren ska dokumentera användningen av lagliga biologiska bekämpningsmetoder.

Verifikat: Anteckningar.

6.8.2 S Vid biologisk bekämpning ska skogsägaren använda bara sådana arter som naturligt förekommer på det område där bekämpningsmetoden används.

Verifikat: Anvisningar, anteckningar.

6.8.3 S Skogsägaren ska inte använda genetiskt modifierade organismer.

Verifikat: Plant- och frökvitton, ursprungsbevis.

6.8.4 S Skogsägaren ska använda biologiska bekämpningsmedel endast av motiverade skäl.

Verifikat: Skogsbruksplanen, instruktioner, intervjuer.

6.8.5 S Skogsägaren ska övervaka användningen av biologiska bekämpningsmedel.

Verifikat: Skogsbruksplanen, rapporter, intervjuer.

6.9 Användningen av främmande arter ska regleras noggrant och aktivt följas upp för att undvika negativa ekologiska effekter.

6.9.1 Skogsägaren ska dokumentera ursprunget till alla främmande frön och plantor som används vid skogsförnyelse på basis av uppgifter från leverantörerna.

Verifikat: Fröernas och plantornas ursprungsbevis, fältkontroll.

6.9.2 Under en 5-årsperiod får skogsägaren förnya högst 3 % av odlings- eller förnygringsarealen med främmande trädslag.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fröernas och plantornas ursprungsbevis, fältkontroll.

6.9.2 S.B Skogsägaren får inom ramen för skogsbruket odla främmande trädslag på högst 5 % av skogsmarken. En skogsägare som äger mindre än 50 ha skogsmark ska begränsa användandet av främmande trädslag till en areal på högst 2,5 ha.

6.9.3 S Skogsägaren ska övervaka och dokumentera förekomsten av främmande trädslag.

Verifikat: anteckningar om uppföljning av främmande trädslag, fältkontroll.

6.9.4 Om ett främmande trädslag sprider sig kraftigt ska skogsägaren avlägsna de plantor som spridit sig utanför odlingsområdet.

Kommentar: Kravet gäller inte sibirisk lärk (*Larix sibirica*).

Verifikat: Anteckningar om uppföljning av främmande trädslag, fältkontroll.

6.10 Skogsområden ska inte omvandlas till plantager eller till icke-skoglig markanvändning utom i de fall då en sådan förändring:

a) omfattar en mycket begränsad del av skogsbruksenheten; och

b) inte gäller skogsområden med höga bevarandevärden; och

c) kommer att medföra uppenbara, betydande, extra, säkra och långsiktiga fördelar för naturskyddet för skogsbruksenheten.

6.10.1 Skogsägaren ska vårda skogarna så att omvandling till plantager eller icke-skoglig markanvändning sker på under 5 % av den certifierade skogsmarken och möjliggör uppenbara, betydande, extra, säkra och långsiktiga fördelar för naturskyddet.

Kommentar: Som undantag är det möjligt att ändra markanvändningsklass genom en officiell planeringsprocess (lagstadgad planläggning) eller med tillstånd av myndigheterna.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll.

6.10.2 S Skogsägaren ska återställa grustag till skogsbruksmark efter att de inte längre används.

Kommentar: Kravet på återställning gäller inte objekt som det är motiverat att behålla trädlösa eller trädfattiga för att säkra den biologiska mångfalden.

Verifikat: Marktäktstillstånd, anvisningar, fältkontroll.

6.10.3 S Skogsägaren ska inte ändra markanvändningsklass på mark med högt bevarandevärde (HCV) eller livsmiljöer som alltid bevaras (6.4.1) på ett sådant sätt att deras naturskydds- eller övriga värden hotas.

Kommentar: Som undantag är det möjligt att ändra markanvändningsklass genom en officiell planeringsprocess (lagstadgad planläggning) eller med tillstånd av myndigheterna.

Verifikat: Bedömning som gjorts för att fastställa områden med högt bevarandevärde (enligt princip 9), kartor över områden med högt bevarandevärde och livsmiljöer som alltid bevaras på markägarens marker, fältkontroll.

PRINCIP 7: SKOGSBRUKSPLAN

En skriftlig skogsbruksplan, anpassad till verksamhetens omfattning och intensitet, ska utformas, verkställas samt hållas uppdaterad. De långsiktiga målen med bruket av skogen och medlen med vilka de ska uppnås ska vara tydligt angivna i planen.

7.1 Skogsbruksplanen med stöddokument ska innehålla:

- a) **Skogsbrukets mål.**
- b) **Beskrivning av de skogstillgångar som ska brukas, miljöbetingade begränsningar, markanvändning och äganderättsförhållanden, socioekonomiska förhållanden samt en översiktlig beskrivning av angränsande områden.**
- c) **Beskrivning av skogsbrukssystem och/eller annat skötselsystem baserat på det aktuella skogsekosystemets ekologi och på information som erhållits genom inventering av tillgångarna.**
- d) **Motivering för beräkning av årlig drivningsnivå och trädslagsval.**
- e) **Metoder för uppföljning av skogens tillväxt och dynamik.**
- f) **Miljöskyddsåtgärder som baseras på miljökonsekvensbedömningar.**
- g) **System för att identifiera och skydda sällsynta, nära hotade och hotade arter.**
- h) **Kartor som beskriver skogsresursen, inklusive skyddade områden, planerade skogsbruksåtgärder och äganderättsförhållanden.**
- i) **Beskrivning av de avverkningsmetoder och den utrustning som ska användas och motiveringar till varför dessa metoder respektive utrustning används.**

7.1.1 Skogsägaren ska ha en skogsbruksplan eller ett skogsbruksplanssystem som innehåller detaljerna a-i i kriterium 7.1.

Verifikat: Skogsbruksplanen.

Kommentar: Ett system består av många komponenter: GIS-databaser som uppdateras efter skogsbruksåtgärder, övriga databaser, beräkningskomponenter (t.ex. tillväxtmodeller, beräkning av avverkningsmöjligheterna), kartor (baserade på satellitbilder eller flygfotografier), specifika riktlinjer, andra dokument.

7.1.1 S.B Skogsägaren ska ha en skogsbruksplan som innehåller:

- a) Målsättningen för skogarnas användning.
- b) En karta eller kartdata över skogsfastigheten med fastighetsgränser samt skyddsområden som rör fastigheten och områden med högt bevarandevärde (Princip 9). Som skyddsområden utmärks också objekten som uppräknas i Indikatorerna 6.2.7 (kulturhistoriskt värdefulla fornlämningar), 6.4.1 (värdefulla livsmiljöer som alltid bevaras) och 6.4.3 (5 % skyddsandelen) och 6.3.5 (specialområden).
- c) En beskrivning över skogsresurserna (växtplatser, utvecklingsklasser, trädslagens volym).
- d) Information om placeringen av främmande trädslag.
- e) Föreslagna åtgärder.
- f) Förekomster av nationellt och regionalt hotade arter som är kända av NTM-centralen eller Forststyrelsen.
- g) Utförda specialarbeten (gödsling, iståndsättnings- och kompletteringsdikning).

7.1.1.1 S.B Skogsägaren (< 20 ha) ska ha en skogsbruksplan eller annan dokumentation som innehåller informationen som krävs för skogsvårdsplanering i enlighet med denna standard.

Verifikat: Skogsbruksplanen.

7.2 Skötselplanen ska revideras med jämna mellanrum, för att man ska kunna inkludera resultat från egna uppföljningar och från ny vetenskaplig och teknisk information samt för att den skall kunna anpassas efter ändrade miljömässiga, sociala och ekonomiska förhållanden.

7.2.1 S Skogsägaren ska revidera skogsbruksplanen minst vart tionde år för att inkludera resultat från egna uppföljningar och ny vetenskaplig och teknisk information.

Verifikat: Skogsbruksplanen.

7.2.2 Skogsägaren ska årligen kontrollera myndigheternas uppgifter om värdefulla livsmiljöer (uppräknade i indikator 6.4.1), förekomster av hotade arter (6.2.1) och kulturhistoriskt värdefulla fornlämningar (6.2.7) och uppdatera dem i skogsbruksplanen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, myndigheternas uppgifter.

7.2.2 S.B Skogsägaren ska nedteckna uppgifterna som fås av myndigheter om värdefulla livsmiljöer (listade i indikator 6.4.1), förekomster av hotade arter (6.2.1) och kulturhistoriskt värdefulla fornlämningar (6.2.7).

Verifikat: Skogsbruksplanen, myndigheternas uppgifter.

7.2.3 S Skogsägaren ansvarar för att gjorda åtgärder antecknas i skogsbruksplanen / plansystemet.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältundersökningar.

7.3 Anställda i skogsbruket ska erhålla den utbildning och handledning som krävs för att säkerställa att skogsbruksplanen efterlevs.

7.3.1 S Skogsägaren ansvarar för att de anställda arbetarnas utbildning, kompetens och handledning är tillräcklig för att de ska kunna genomföra åtgärder i enlighet med skogsbruksplanen.

Verifikat: Skolningsregistret, intervjuer.

7.3.2 S Skogsägaren ska säkerställa att de anställda arbetstagarna har objektspecifika instruktioner som överensstämmer med skogsbruksplanen.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, skogsbruksplanen, intervju.

7.3.3 S Skogsägaren ska se till att tillräcklig handledning erbjuds och att det finns tillräcklig övervakning att instruktionerna efterföljs. Nivån på handledningen ska vara i lämplig omfattning i förhållande till hur krävande åtgärderna är.

Verifikat: Arbetsinstruktioner, intervju, respons på kvaliteten.

7.4 Med undantag för information av konfidentiell karaktär, ska skogsbrukare se till att en sammanfattning av huvudpunkterna i skogsbruksplanen finns tillgänglig för allmänheten, inklusive det som anges i kriterium 7.1.

7.4.1 Med undantag för information av konfidentiell karaktär ska skogsägaren se till att en sammanfattning av skogsbruksplanen /plansystemet, inklusive den information som beskrivs i bilaga 10, vid begäran är allmänt tillgänglig i det format som anges i bilaga 10. Detta gäller inte information om virkesförsäljning eller förekomster av hotade arter som är känsliga för störning, insamling och jakt.

7.4.1 S.B Med undantag för information av konfidentiell karaktär ska skogsägaren på begäran kunna tillhandahålla uppgifterna som anges i punkterna a) och b), f) och g) i indikator 7.1.1 S.B samt en sammanfattning av den senaste auditeringsrapporten.

Verifikat: Skogsbruksplanens sammanfattning, intervju.

Kommentar: Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet reglerar offentliggörande av information som rör staten och kommunerna.

7.4.2 Skogsägaren (> 10 000 ha) ska se till att den centrala informationen i anmälan om användning av skog (planerade avverkningar och deras placering på kartan) går att få för offentligt bruk av skogsägaren vid begäran eller på annat sätt. En rimlig avgift kan begäras för tillhandahållandet av informationen.

Verifikat: Anvisningar, skogsbruksplanens tillgänglighet, intervjuer.

PRINCIP 8: UPPFÖLJNING

En uppföljning, anpassad till skogsbrukets omfattning och intensitet, ska genomföras för att utvärdera skogens tillstånd, utbytet av skogsprodukter, förädlings- och distributionskedjan, skogsbruksverksamheten samt dess sociala- och miljömässiga påverkan.

Kommentar: Företagets interna dokumentation och utvärdering ska göras på ett sätt som tillåter certifieringsorganet utvärdera huruvida riktlinjerna följs.

8.1 Uppföljningens frekvens och omfattning bör fastställas med hänsyn till skogsbruksåtgärdernas omfattning och intensitet, samt den påverkade miljöns relativa komplexitet och känslighet. Uppföljningsmetoderna bör vara konsekventa och möjliga att upprepa under en längre tidsperiod för att möjliggöra jämförelser av resultat och utvärdering av förändringar.

8.1.1 Skogsägaren ska göra en uppföljningsplan där man fastställer vilka faktorer som ska uppföljas samt med vilken frekvens och metod det skall ske. Skogsägaren ska dokumentera resultaten av den genomförda uppföljningen.

Verifikat: Uppföljningsplanen, dokumenterade resultat av uppföljning.

8.1.1 S.B Skogsägaren ska följa upp skogsbruksåtgärder.

Verifikat: Intervjuer, skogsbruksplanen.

8.2 Skogsbruket bör inbegripa den forskning och datainsamling som är nödvändig för att man ska kunna följa upp åtminstone följande kriterier:

- a) Uttag av samtliga skogsprodukter.
- b) Skogens tillväxthastighet, förnyring och tillstånd.
- c) Sammansättning av flora och fauna samt observerade förändringar i dem.
- d) Miljöpåverkan och sociala effekter av avverkningar och andra åtgärder.
- e) Skogsbrukets kostnader, produktivitet och effektivitet.

8.2.1 S Skogsägaren ska föra bok i vilken ska framkomma

- a) Försäljningsvolym och intäkterna av samtliga skogsprodukter.
- b) Kostnadsnivåerna för skogsvård och naturvård.
- c) Plats och tidpunkt för användning av bekämpningsmedel och gödsel.

Verifikat: Bokföring, skogsbruksplanen.

8.2.2.S Skogsägaren ska följa upp trädbeståndets volym och förnyelse samt skogens hälsa.

Verifikat: Uppföljningsplanen och dokumenterade uppföljningsresultat, intervjuer, skogsbruksplanen.

8.2.3 Skogsägaren ska känna till de uppgifter som myndigheterna har beträffande artsammansättning och förändringar i den.

Kommentar: Informationen finns tillgänglig hos bl.a. Skogscentralen, Finlands miljöcentral, Skogsforskningsinstitutet, den regionala NTM-centralen och Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet.

Verifikat: Uppföljningsplanen, myndigheternas uppgifter, intervjuer.

8.2.4 S Skogsägaren ska vara medveten om de sätt att använda skogen som allemansrätten garanterar samt i samband med skogsbruksplaneringen skapa möjligheter för dessa.

Verifikat: Intervjuer, skogsbruksplanen.

8.2.5 Skogsägaren ska följa upp skogsbruksåtgärdernas miljömässiga och sociala effekter.

Verifikat: Skogsbruksplanen, intervjuer, uppföljningsplanen och dokumenterade uppföljningsresultat.

8.2.5 S.B Skogsägaren ska identifiera skogsbruksåtgärdernas miljömässiga och sociala effekter.

Verifikat: Intervjuer, skogsbruksplanen, dokumenterade uppföljningsresultat.

8.3 Skogsbrukare ska tillhandahålla dokumentation som gör det möjligt för organisationer som utför uppföljning och certifiering att spåra varje skogsprodukt från dess ursprung genom hela produktionskedjan, den sk ”chain of custody”.

8.3.1 S Skogsägaren ska skriftligen bevisa för köparen att skogsprodukterna härstammar från certifierad skog. Dokumenten ska fastställa virkets ursprung till skogsfastighets- eller skogsbruksenhetsnivå.

Verifikat: Dokument, fältkontroll.

8.3.2 S Bokföringen ska innehålla uppgifter om

- a) försäljningsvolym
- b) drivningsområden
- c) köpare

Verifikat: Avtal om virkesförsäljning, fastighetens bokföring.

8.3.3 Om skogsägaren levererar virket till fabriken ska bokföringen dessutom innehålla uppgifter om

- a) FSC-certifikatets nummer
- b) leveransplats
- c) drivningsföretag
- d) transportföretag.

Verifikat: Avtal om virkesförsäljning, leveransavtal, bokföring.

8.4 Uppföljningsresultaten ska beaktas vid genomförandet och uppdateringen av skogsbruksplanen.

8.4.1 S Uppföljningsresultaten ska beaktas vid genomförandet och uppdateringen av skogsbruksplanen.

Verifikat: Dokumentation av uppföljningsresultaten, skogsbruksplanen och dess uppdateringar.

8.5 Med undantag för information av konfidentiell karaktär ska skogsbrukaren ombesörja att en sammanfattning av resultaten från uppföljningen av indikatorerna finns tillgänglig för allmänheten, inklusive det som anges i kriterium 8.2.

8.5.1 S Med undantag för information av konfidentiell karaktär ska en sammanfattning av uppföljningsplanen och uppföljningsresultaten som hänvisas till i kriterium 8.2 finnas tillgänglig för allmänheten eller tillhandahållas vid begäran.

Verifikat: Allmänhetens tillgång till uppföljningsplanen och –resultaten, intervjuer med intressenter.

8.5.2 S Se kriterium 7.4.

PRINCIP 9: OMSORG OM SKOGAR MED HÖGA BEVARANDEVÄRDEN

Skogsvårdsåtgärder i skogar med höga bevarandevärden ska bevara eller förbättra de egenskaper som utmärker sådana skogar. Vid beslut rörande skogar med höga bevarandevärden ska försiktighetsprincipen alltid tillämpas.

9.1 En analys av huruvida det förekommer sådana egenskaper som kännetecknar skogar med höga bevarandevärden genomförs med hänsyn till skogsbrukets omfattning och intensitet.

9.1.1 Skogsägaren ska känna till relevanta informationskällor som behandlar definitionen av områden med höga bevarandevärden (Bilaga 9).

Verifikat: Myndigheternas uppgifter, redogörelse över använda informationskällor, intervjuer.

9.1.2 Skogsägaren ska beakta och kartlägga områden med högt bevarandevärde när en skogsbruksplan görs upp samt märka ut dem i planen.

Kommentar: Det finns en handbok för små skogsägare i hur man definierar HCV-objekt: FSC step-by-step guide Good practice guide to meeting FSC certification requirements for biodiversity and High Conservation Value Forests in Small and Low Intensity Managed Forests.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll, redogörelse över kartering av HCV-objekt, intervjuer med intressenter.

9.1.2 S.B Skogsägaren ska beakta områden med högt bevarandevärde inom skogsbruksområdet och märka ut dem i skogsbruksplanen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll, redogörelse över kartering av HCV-objekt.

Kommentar: Områden med högt bevarandevärde definieras i Bilaga 9. I bilagan räknas också upp de viktigaste källorna till information om hur dessa områden definieras.

9.2 Certifieringsprocessens konsultativa del måste betona de bevarandevärden som identifierats och de alternativ som finns för att bevara dem.

9.2.1 Skogsägaren ska rådfråga lokala intressenter som har relevant sakkunskap om de angivna höga bevarandevärdena (Bilaga 9) när processen för identifiering av områden med dessa värden pågår inom det certifierade skogsbruksområdet.

Verifikat: Myndigheternas uppgifter, intervjuer med intressenter, redogörelse över kartering av HCV-objekt.

9.2.1 S.B Skogsägaren ska ta reda på var det finns kända områden med högt bevarandevärde.

Verifikat: Myndigheternas uppgifter, skogsbruksplanen, fältkontroll, redogörelse över kartering av HCV-objekt.

9.2.2 Skogsägaren ska rådfråga lokala intressenter som har relevant sakkunskap om de angivna höga bevarandevärdena när man planerar vårdalternativ för att upprätthålla eller öka de höga bevarandevärdena inom det certifierade skogsområdet.

Verifikat: Myndigheternas uppgifter, intervjuer med intressenter, skogsbruksplanen.

9.2.2 S.B Skogsägaren ska beakta eventuella effekter som områden med högt bevarandevärde kan ha på utövandet av skogsbruk.

Verifikat: Myndigheternas uppgifter, skogsbruksplanen, fältkontroll.

9.2.3 Skogsägaren ska inhämta information från myndigheterna (NTM-centralerna, Finlands miljöcentral, landskapsförbunden) och BirdLife Finland (IBA och FINIBA) om kända områden med höga bevarandevärden eller vilka eventuella effekter dessa områden har på skogsbruket.

Verifikat: Myndigheternas uppgifter, intervjuer med intressenter.

9.3 Skogsbruksplanen ska omfatta särskilda åtgärder med vilka man säkerställer att relevanta bevarandevärden upprätthålls och/eller förbättras i enlighet med försiktighetsprincipen. Dessa åtgärder ska tydligt presenteras i den sammanfattning av planen som är tillgänglig för allmänheten.

9.3.1 S Skogsägaren ska skriva in åtgärder i skogsbruksplanen med vilka man säkerställer att de relevanta naturskyddsmässiga värdena som karakteriserar områden med högt bevarandevärde upprätthålls eller förbättras.

Verifikat: Skogsbruksplanen.

9.3.2 S Skogsägaren ska genom att genomföra åtgärderna i skogsbruksplanen säkerställa att de relevanta naturskyddsmässiga värdena som karakteriserar områden med högt bevarandevärde upprätthålls eller förbättras.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll, intervjuer.

9.3.3 S Skogsägaren ska se till att åtgärderna som gäller områden med högt bevarandevärde är en del av den sammanfattning som definieras i indikator 7.4.1.

Verifikat: Skogsbrukets anvisningar, skogsbruksplanens sammanfattning.

9.4 Årliga uppföljningar ska genomföras för att utvärdera om de åtgärder som vidtagits för att bevara eller förbättra relevanta bevarandevärden har varit effektiva.

9.4.1 Skogsägaren ska årligen utvärdera hur effektiva de åtgärder som vidtagits för att bevara relevanta bevarandevärden har varit.

Kommentar: Utvärderingen kan basera sig på aktuell geografisk information eller fältkontroll.

Verifikat: Aktuell skogsbruksplan, fältkontroll, intervjuer.

9.4.1 S.B Skogsägaren ska utvärdera och dokumentera förändringar som gäller de relevanta naturskyddsmässiga värdena på områden med högt bevarandevärde samt hur effektiva de genomförda åtgärderna har varit.

Verifikat: Aktuell skogsbruksplan, fältkontroll.

Kommentar: Definitionen på skogar med högt bevarandevärde som presenterats i denna standard ska inte tillämpas som sådan utanför certifierade skogar.

PRINCIP 10: PLANTAGESKOGAR

Plantageskogar ska planeras och vårdas i enlighet med principerna 1 - 9 och tillhörande kriterier samt princip 10 med tillhörande kriterier. Även om plantageskogar kan medföra ett flertal sociala och ekonomiska fördelar samt bidra till att täcka världens behov av skogsprodukter bör de användas som ett komplement till skogsbruk i naturskogar för att minska trycket på dessa och för att främja återställande och bevarande av naturskog.

Tillägg till omständigheterna i Finland:

Kommentar: I finländskt skogsbruk avser plantageskogar områden på vilka målet är att odla snabbväxande utländska trädslag (inklusive hybridasp, julgran och energivide) med kortare omloppstid än vanligt. Dessa får endast anläggas på områden som används till annat än konventionellt skogsbruk.

10.1 Plantageskogbrukets målsättning, inklusive målen att bevara och återställa naturskogar, ska uttryckligen anges i skogsbruksplanen och tydligt påvisas när den tillämpas i praktiken.

10.1.1 S Plantageskogar och målsättningen för deras vård ska märkas ut i skogsbruksplanen.

Verifikat: Skogsbruksplanen.

10.1.2 När plantageskogar anläggs och vårdas ska skogsbruksplanen följas.

Verifikat: Fältkontroll, intervjuer med skogsägaren.

Exempel: Energivideplantage.

10.2 Plantageskogar skall utformas och placeras så att de bidrar till att skydda, återställa och bevara naturskogarna och inte ökar trycket på dessa. En plantageskog skall utformas så att den innehåller ekologiska korridorer, kantzoner vid vattendrag och bildar en mosaik av bestånd med olika åldersklasser och omloppstider, med hänsyn tagen till verksamhetens omfattning. Storleken på plantageskogsytorna och deras utformning ska stämma överens med beståndsmönstret i det naturliga landskapet.

10.2.1 S Plantageskogar ska bara grundas på sådan mark som frigjorts från annan markanvändning än skogsbruk.

Kommentar: Sådana områden är bland annat tidigare jordbruksmark och kraftledning.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll, intervjuer.

10.2.2 S Skogsbruksplanen ska utformas så att den beaktar hurdana effekter skogsplantager kan ha på nationellt och regionalt värdefulla områden som definierats av myndigheterna.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll, uppgifter från skogscentralen och NTM-centralerna.

10.2.3 Mellan plantageskogar och vattendrag ska en skyddszon som är minst 20 m bred lämnas orörd så att den kan återgå till sitt naturliga tillstånd.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll.

10.2.4 Vid utformningen av plantageskogar ska lineära eller stela former undvikas.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll.

10.3 Mångformiga plantageskogar är att föredra i syfte att stärka ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Till faktorer som kan bidra till dylik mångformighet hör bl.a. skogsbruksenheterens storlek och placering i landskapet, antalet odlade arter och deras genetiska sammansättning samt åldersklasser och beståndsstrukturer.

10.3.1 S. Ifall det är möjligt att odla olika trädslag på växtplatsen är den största tillåtna storleken på en beståndsfigur 5 ha.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll.

10.4 Valet av de arter som planteras ska basera sig på en bedömning av hur lämpliga de är för ståndorten samt hur väl de kan uppfylla skogsbrukets målsättningar. För att främja skyddet av den biologiska mångfalden är inhemska arter att föredra framför främmande arter när man anlägger plantageskogar eller restaurerar utarmade ekosystem. Främmande arter, vilka endast ska användas när de är mer lämpade än inhemska arter, ska noggrant följas upp för att avvikande dödlighet, sjukdomar, insektangrepp och ogynnsamma ekologiska effekter ska upptäckas.

10.4.1 S Plantornas eller frönas ursprung ska vara känt och de ska lämpa sig för växtplatsen.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fastighetens bokföring.

10.4.2 S Om främmande arter planteras ska de följas upp för att upptäcka eventuell

- ovanlig dödlighet
- sjukdom
- insektangrepp
- negativa ekologiska effekter

Verifikat: Skogsbruksplanen, fastighetens bokföring, intervju.

10.5 Av det totala skogsbruksområdet ska en del, vars storlek kan anpassas till plantageskogens storlek och fastställda regionala standarder, skötas på sådant sätt att den återställs till naturskog.

10.5.1 S Då skogsplantager anläggs på jordbruksmark på det naturliga utbredningsområdet för ädla lövträd, på lämpliga växtplatser, ska inhemska ädla lövträd planteras så att deras antal uppgår till 5% av alla stammar, antingen i form av hela bestånd eller som enstaka blandträd.

Verifikat: Skogsbruksplanen, fältkontroll.

10.6 Åtgärder ska vidtas för att bevara eller förbättra markens struktur, bördighet och biologiska aktivitet. Avverkningsmetoder, avverkningstakt, byggande och underhåll av vägar och stickvägar samt val av trädslag ska inte leda till långsiktig markförsämring eller till negativa effekter på vattenkvalitet, kvantitet eller betydande förändringar i vattendragens avrinningsmönster.

10.6.1 S Markens produktivitet ska bedömas från fall till fall och vid behov tryggas med lämpliga åtgärder.

Verifikat: Skogsbruksplanen, användningen av gödsling, fältkontroll.

10.6.2 S Mellan plantageskogar och vattendrag ska en skyddszon som är minst 20 m bred lämnas och den ska kunna återgå till sitt naturliga tillstånd.

Verifikat: Skogsbruksplanen, arbetsinstruktioner, fältkontroll.

10.6.3 S Vattenskyddsåtgärder ska (a) planeras, (b) genomföras och (c) följas upp i enlighet med riktlinjer och föreskrifter som gjorts upp för dikning, iståndsättningsdikning och kompletteringsdikning.

Verifikat: Fältkontroll, arbetsinstruktioner.

10.7 Åtgärder ska vidtas för att förhindra och begränsa angrepp av skadegörare, sjukdomar, eld och etablering av främmande växtarter med hög spridningsbenägenhet. Samordnad bekämpning av skadegörare ska utgöra en väsentlig del av skogsbruksplanen och den ska huvudsakligen vara baserad på förebyggande och biologiska bekämpningsmetoder och inte på kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel. Inom plantageskogsbruket och plantskolor bör man göra sitt yttersta för att frångå användningen av kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel. Användning av kemikalier behandlas även i kriterierna 6.6 och 6.7.

10.7.1 S Lämpliga åtgärder ska vidtas för att förhindra och kontrollera:

- a) massförekomster av skadegörare
- b) sjukdomar
- c) eld
- d) invasiva växtarter

Verifikat: Skogsbruksplanen, uppföljningsrapporter, uppgifter om biologiska bekämpningsmetoder, fältkontroll.

10.7.2 S Planen för bekämpning av skadegörare ska främst fokusera på förebyggande och biologiska bekämpningsmetoder i syfte att undvika användning av kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel i alla sådana situationer då det finns fungerande alternativ.

Verifikat: Skogsbruksplanen, uppföljningsrapporter, uppgifter om biologiska bekämpningsmetoder och bekämpningsmedel som beställts samt områden där de använts, fältkontroll.

10.7.3 Vid val av leverantör av plantmaterial ska man inom ramen för konkurrenslagstiftningen gynna plantskolor med miljöledningssystem.

Verifikat: Fastighetens bokföring, uppgifter om använda plantpartier, intervjuer.

10.8 Inom ramen för uppföljning av plantageskogsbruket ska man, med hänsyn till verksamhetens omfattning och variation, regelbundet utvärdera såväl de faktorer som behandlas i principerna 8, 6 och 4 som faktorer gällande potentiella ekologiska och sociala effekter i skogsområdet och på andra ställen (t.ex. naturlig föryngring, effekter på vattentillgångar och markens bördighet samt inverkan på den lokala samhällsnyttan och den sociala välfärden). Inga arter bör planteras i stor skala förrän lokala försök och/eller erfarenheten har visat att de är ekologiskt väl anpassade till växtplatsen, att de inte sprider sig okontrollerat samt att de inte har påtaglig negativ ekologisk inverkan på andra ekosystem. När man anskaffar mark för att anlägga plantageskogsbruk ska särskild uppmärksamhet fästas på sociala aspekter, i synnerhet skyddet av de lokala rättigheterna till besittning, nyttjande eller tillträde.

10.8.1 S Uppföljningen av skogsplantagerna ska motsvara kraven på uppföljning som beskrivs i princip 8.

Verifikat: Skogsbruksplanen, intervju med skogsägaren, uppgifter från skogscentralen och NTM-centralerna.

10.8.2 Uppföljningen ska inbegripa naturlig föryngring av odlade träd, hur främmande arter acklimatiserar sig, effekter på vattentillgångar och markens produktivitet samt inverkan på den lokala välfärden.

Verifikat: Skogsbruksplanen, intervju med skogsägaren, uppgifter från skogscentralen och NTM-centralerna.

10.8.3 Inga arter bör planteras i stor skala förrän lokala försök och/eller erfarenheten har visat att de är ekologiskt väl anpassade till växtplatsen, att de inte sprider sig okontrollerat samt att de inte har påtaglig negativ ekologisk inverkan på andra ekosystem.

Verifikat: Testresultat, skogsplantagernas uppföljningsrapporter.

10.9 Plantageskogar anlagda i områden som efter november 1994 omvandlats från naturskogar ska normalt inte erhålla certifikat. Certifiering kan tillåtas i de fall då tillräckliga bevis för att skogsbrukaren/ägaren inte är direkt eller indirekt ansvarig för omvandlingen kan presenteras för certifieringsorganet.

10.9.1 S Skogsplantager som anlagts istället för naturliga skogar efter år 1994 kan inte certifieras.

Kommentar: Det är tillåtet att anlägga skogsplantager på mark som varit i annan användning oberoende av tidpunkten för den ursprungliga förändringen i markanvändning.

Verifikat: Fältkontroll, bokföring, skogsbruksplanen.

Hotade djur- och växtarter i Finland

Av Finlands ungefär 43 000 arter känner man till 15 000 tillräckligt bra för att kunna evaluera deras hotstatus. Enligt en utvärdering finns det ungefär 1500 hotade arter i Finland. Närmare 200 arter är redan utdöda i vilt tillstånd i Finland. Drygt 1000 arter klassas som nära hotade.

För statistik och status över hotade arter i Finland se statens miljöförvaltnings nätsidor <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=246389&lan=fi&clan=en>.

Den senaste utvärderingen av hotstatusen för arter i Finland (röda listan) gjordes år 2010. Enligt den tidigare utvärderingen från år 2000 hotas arterna i Finland i första hand av:

- Skogsskötsel 30,2 % (skogsförnyring och skogsbruksåtgärder 6,8 %, förändringar i trädartssammansättningen 7,1 %, förändringar i åldersstrukturen 5,4 %, minskning av död ved 10,9 %)
- Igenväxning av kulturlandskap 27,5 %
- Liten populationsstorlek eller litet utbredningsområde 11 %
- Byggande 10,5 %
- Negativa effekter av kemikalier 4,0 %
- Vattenbyggande 3,9 %
- Dikning och torvtäkt 3,5 %
- Grustäkt och gruvdrift 2,1 %
- Slitage på mark och berggrund 2,0 %
- Stora variationer i populationsstorleken 1 %
- Förändringar i odlad mark 0,9 %
- Fångst, insamling och plockning 0,6 %
- Övriga orsaker 1,6 %
- Okänd orsak 1,2 %

Källa: Rassi, Alanen, Kanerva & Mannerkoski (eds.) 2001. Suomen lajien uhanalaisuus 2000 [Rödlistan över hotade arter i Finland (på finska)].

Hotade livsmiljöer

En hotbedömning av Finlands naturtyper publicerades år 2008. Två tredjedelar av de 76 skogliga livsmiljöerna konstaterades vara hotade. Myrtyperna klassificerades i undersökningen i 54 typer, av vilka ungefär hälften klassades som hotade i hela landet. Resultaten finns i sin helhet på miljöministeriets webbsidor: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=282742&lan=fi&clan=fi> (på finska). En svenskspråkig sammanfattning finns på <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=381357&lan=fi&clan=sv>.

Internationella miljöavtal som Finland ratificerat

Tabellen nedan är ett pressmeddelande från Miljöministeriet, uppdaterat 23.8.2010: 'De viktigaste internationella miljöavtalen samt deras mål och genomförande'.

Avtal	Mål	Genomförande
FN:s ramkonvention om klimatförändringar 1992 (Rio de Janeiro), UNFCCC och Kyotoprotokollet 1997	Att stabilisera halten av växthusgaser i atmosfären så att den stannar på en trygg nivå. I Kyotoprotokollet har industriländerna förbundit sig att fram till år 2012 minska sina utsläpp av växthusgaser med totalt 5 % jämfört med nivån år 1990. Enligt EU:s interna bördefördelning ska Finland under åtagandeperioden 2008–2012 se till att utsläppen hålls på samma nivå som år 1990.	FN:s klimatkonvention godkändes år 1992 och trädde i kraft år 1994. Konventionen har ratificerats av 193 stater och EU. Protokollet har ratificerats av 193 länder samt EU. Protokollet trädde i kraft 16.2.2005. År 2008 var utsläppen av växthusgaser lite under nivån enligt grundåret 1990 i Kyotoprotokollet. Utsläppsuppgifterna rapporterades till EU i januari 2010. Förhandlingarna fortsätter i syfte att åstadkomma ett internationellt fördrag som gäller klimatkonventionssystemet efter år 2012.
Konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter (CITES) 1973 (Washington)	Att reglera den internationella handeln med utrotningshotade arter och med produkter tillverkade av sådana.	Konventionen har ratificerats av 175 länder. EU är inte med, eftersom ändringen (gjord 1983) av konventionen för medlemskap i en ekonomisk integrationsorganisation inte är i kraft. Konventionen genomförs med rådets förordning 338/97 och flera förordningar av kommissionen.
Konventionen om biologisk mångfald 1992 (Rio de Janeiro), CBD	Att den biologiska mångfalden hos jordens olika ekosystem, djur och växtarter och deras gener skyddas och bevaras, att alla delar av denna mångfald nyttjas på ett hållbart sätt samt att nyttan av de genetiska resurserna fördelas rättvist.	Biodiversitetskonventionen har undertecknats av 167 länder och EU och ratificerats av 192 länder och EU. Finland ratificerade konventionen år 1994. I december 2006 godkände statsrådet en ny strategi för skydd och hållbart nyttjande av naturlig mångfald under åren 2006–2016 samt en nationell strategi och ett handlingsprogram för biologisk mångfald i Finland. Finlands fjärde landrapport remitterades till CBD:s sekretariat i juni 2009. Utvärderingen av målet för år 2010 skall äga rum vid CBD:s partsmöte i oktober 2010. Det internationella systemet

		för nyttan och tillgången av de genetiska resurserna debatteras under konventionen.
Biosäkerhetsprotokollet 2000 (Cartagena)	Att säkra att de internationella transporterna av levande modifierade organismer (GMO) är trygg med tanke inte bara på den biologiska mångfalden utan också på människans hälsa.	Cartagenaprotokollet trädde i kraft 11.9.2003. Det har ratificerats av 159 länder och EU. Finland ratificerade protokollet 9.7.2004. EU:s och Finlands GMO-lagstiftning täcker kraven enligt protokollet.
Stockholmskonventionen om långlivade organiska föreningar (POPs) (Stockholm, 2001)	Att dels upphöra med produktionen och användningen av tio bekämpningsmedel och industrikemikalier, dels begränsa utsläppen av dioxiner och furaner.	Konventionen trädde i kraft 17.5.2004. Konventionen har undertecknats av 151 stater och EU och den har ratificerats av 171 länder och EU. Finland ratificerade konventionen 3.9.2002 och EU 16.11.2004. Inom EU har konventionen verkställts med Europaparlamentets och rådets förordning 850/2004. Vid konventionens fjärde partsmöte 4.-8.5.2009 lades ytterligare nio nya föreningar till konventionen.
Konvention om allmänhetens tillgång till miljöinformation och deltagande i beslutsfattande på miljöområdet samt rättslig prövning av miljöfrågor (Århus, 1998)	Att garantera att vanliga människor får tillgång till information om miljön. De ska också få vara med om att fatta beslut om miljö samt ha rätt att överklaga beslut i miljöfrågor.	Konventionen trädde i kraft 30.10.2001. Konventionen har ratificerats av 43 länder och EU. Finland ratificerade konventionen 1.9.2004 och EU 17.2.2005. Finlands lagstiftning täcker huvudsakligen kraven enligt konventionen. Den nationella rapporten om verkställande gjordes i december 2007. Konventionens ändring (artikel 6) om modifierade organismer har ratificerats av 25 länder och EU. Finland ratificerade ändringen 10.6.2008. I sommar 2009 beslöts att det skulle äga rum det extraordinära partsmötet år 2010 i vilket ska bildas arbetsgrupp (TF) för publikens deltagande i beslutsfattande.
Konvention om bedömning av gränsöverskridande miljöpåverkan (Esbo, 1991)	Att dels bedöma den skadliga gränsöverskridande miljöpåverkan som orsakas av projekt, dels förebygga och begränsa skadorna innan beslut om projekten fattas.	Konventionen trädde i kraft år 1997. Konventionen har undertecknats av 29 länder och EU och den har ratificerats av 43 länder och EU. Finland har tillämpat konventionen på 22 projekt och har 14 gånger varit part i objekt i slutet av år 2009.
Protokoll om strategiska bedömningar (Kiev, 2003)	Bedömning av miljöverkningarna och allmänhetens deltagande i	Protokollet har undertecknats av 37 länder och EU och det har

	beredningen av planer och program som sannolikt har betydande miljökonsekvenser och, i tillämpliga delar, av verksamhetsprinciper och lagstiftning.	ratificerats av 18 länder och EU. Finland ratificerade protokollet 18.4.2005. Protokollet trädde i kraft 11.7.2010.
Protokoll om åtagandena för minskning av utsläppen eller begränsning av användningen: a) Tungmetaller (Århus, 1998)	Att minska utsläppen av kvicksilver, bly och kadmium till en nivå under 1990 års utsläppsnivå.	Protokollet trädde i kraft 29.12.2003. Det har undertecknats av 35 länder och EU och det har ratificerats av 28 länder och EU. Finland ratificerade protokollet 20.6.2000 och EU 3.5.2001. År 2008 var Finlands utsläpp av kvicksilver 27 %, kadmium 81 % och bly 94 % mindre än år 1990.
b) Långlivade organiska föreningar (POPs) (Århus, 1998)	Att minska eller upphöra med användningen av långlivade organiska föreningar. Att minska utsläppen av dioxin, furan och PAH-föreningar samt hexaklorbenzen (HCB) under nivån år 1994. År 2009 lades sju nya POP-ämnen till protokollet och gränsvärdet för dioxin och furan inom avfallsförbränning, sinterverk och ljusbågugnar i smältverk.	Protokollet trädde i kraft 23.10.2003. Det har undertecknats av 35 länder och EU och det har ratificerats av 28 länder och EU. Finland ratificerade protokollet 3.9.2002 och EU 30.4.2004. År 2008 var utsläppen av dioxin och furan 55 %, utsläppen av PAH-föreningar 5 % och utsläppen av HCB 35 % mindre än år 1994.
c) Begränsning av de försurande, övergödslande och ozonpåverkande utsläppen i luftlagret närmast jorden (Göteborg, 1999)	Att minska utsläppen av svavel, kväveoxider, ammoniak och flyktiga organiska föreningar (VOC) så att utsläppen fr.o.m. år 2010 bestående ligger under de största tillåtna utsläppen enligt protokollet. Från år 2010 är Finlands utsläpp av svavel högst 116 000 ton, av kväveoxider högst 170 000 ton, av flyktiga organiska föreningar högst 130 000 ton och av ammoniak högst 31 000 ton.	Protokollet trädde i kraft 17.5.2005. Det har undertecknats av 31 länder och EU. Finland ratificerade protokollet 23.12.2003 och EU 23.6.2003. År 2008 var Finlands utsläpp 70 100 svaveldioxid, 166 000 ton kväveoxid, 118 000 ton VOC och 37 300 ton ammoniak.
Helsingforskonventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö 1992 och under konventionen:	Att förebygga och hindra nedsmutsningen av Östersjön för att främja dess ekologiska återhämtning och bevara dess ekologiska balans.	Den nya konventionen trädde i kraft 17.1.2000. Ändringarna av bilagorna III och IV om att förebygga belastningen från lantbruket samt att arrangera mottagning av avfall från fartyg trädde i kraft 31.12.2000. Dessutom har ändringarna av bilaga IV om förebyggande av föroreningar som härstammar från fartyg trätt i kraft 1.12.2002, 1.7.2004 och bilaga III 15.11.2008.
Östersjöprogrammet 1992	Att eliminera de värsta punktkällorna och diffusa källorna som förorenar Östersjön.	Konventionen genomförs dels genom ett nationellt tillståndsförfarande, dels genom bilateralt och multilateralt samarbete, särskilt i närområdena.

		Fram till december 2009 hade 90 av de 163 värsta belastarna i Östersjöområdet eliminerats. En av Finlands <i>hot spot</i> finns kvar.
Kommissionens för skydd av Östersjöns marina miljö (HELCOM) rekommendationer och ministerförklaringar samt åtgärdsprogrammet BSAP (Baltic Sea Action Plan) som godkändes år 2007	Syftet med BSAP-programmet är att uppnå god status i Östersjön före år 2021. Programmet omfattar miljömål och åtgärder i syfte att bekämpa eutrofiering, minska skador och påföljder av skadliga ämnen och sjötrafik samt att bevara den marina biologiska mångfalden.	Kväveminskningen har inte uppnåtts. Belastningen från jordbruket har inte minskat enligt målet. Belastningsminskningen syns ännu inte i Östersjöns belastning. HELCOM:s rekommendationer genomförs nationellt med stöd av statsrådets principbeslut samt EU:s bestämmelser. Implementeringen av BSAP rapporterades till ministermötet 20.5.2010.

ILO avtal av betydelse för skogsbruket som Finland ratificerat

Finland har ratificerat ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet. Dessa principer och rättigheter är upptecknade i åtta konventioner:

- Föreningsfriheten och skydd för organisationsrätten, nr. 87, och Rätten att organisera sig och förhandla kollektivt, nr. 98
- Förbud mot allt tvångs- och straffarbete, nr 29 och 105
- Förbud mot barnarbete, nr. 138 och 182
- Lika lön för lika arbete och förbud mot diskriminering, nr. 100 och 111.

De internationella avtalen finns tillgängliga på följande websidor:

CITES – www.cites.org

ILO – www.ilo.org/ilolex/english/convdisp1.htm

ITTA – www.itto.int/itta

Convention on Biological Diversity – www.cbd.int

ILO:s konventioner med relevans för FSC-certifierade skogar

Följande ILO konventioner påverkar skogbruksåtgärder och –metoder och ska följas i FSC-certifierade skogar oberoende av om de är nationellt ratificerade (FSC-policy 30-401):

Nr.	Konventionens namn	År
29	Forced Labour Convention	1930
87	Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Conventions	1948
97	Migration for Employment (Revised) Convention	1949
98	Right to Organise and Collective Bargaining Convention	1949
100	Equal Remuneration Convention	1951
105	Abolition of Forced Labour Convention	1957
111	Discrimination (Occupation and Employment) Convention	1958
131	Minimum Wage Fixing Convention	1970
138	Minimum Age Convention	1973
141	Rural Workers' Organizations Convention	1975
142	Human Resources Development Convention	1975
143	Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention	1975
155	Occupational Safety and Health Convention	1981
169	Indigenous and Tribal Peoples Convention	1989
182	Worst Forms of Child Labour Convention	1999
	ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry Work	1998
	Recommendation 135 Minimum Wage Fixing Recommendation	1970

Lagar och nationella program som gäller användningen av skog

Skogslagen (12.12.1996/1093)
Lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (12.12.1996/1094)
Lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (8.2.1991/263)
Lagen om handel med skogsodlingsmaterial (5.4.2002/241)
Virkesmätningenslagen (22.2.1991/364)
Naturvårdslagen (20.12.1996/1096)
Fastighetsbildningslagen (12.4.1995/554)
Markanvändnings- och bygglagen (5.2.1999/132)
Vattenlagen (19.5.1961/264)
Ödemarkslagen (17.1.1991/62)
Miljöskyddslagen (4.2.2000/86)
Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (10.6.1994/468)
Lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (18.12.1995/1474)
Lagen om Forststyrelsen (30.12.2004/1378)
Lagen om Skogsforskningsinstitutet (3.12.1999/1114)
Lagen om skogsvårdsföreningar (10.7.1998/534)
Lagen om samfälliga skogar (14.2.2003/109)

Övriga lagar med anknytning till skogsbruket:

Finlands grundlag (11.6.1999/731)
Lagen om enskilda vägar (15.6.1962/358)
Lagen om friluftsliv (13.7.1973/606)
Gentekniklagen (17.3.1995/377)
Kemikalielagen (14.8.1989/744)
Lagen om bekämpningsmedel (23.5.1969/327)
Avfallslagen (3.12.1993/1072)
Marktäktslagen (24.7.1981/555)
Terrängtrafiklagen (22.12.1995/1710)
Lagen om fornminnen (17.6.1963/295)
Jaktlagen (28.6.1993/615)
Renskötsellagen (14.9.1990/848)
Arbetsavtalslagen (26.1.2001/55)
Lagen om kollektivavtal (7.6.1946/436)
Arbetstidslagen (9.8.1996/605)
Sametingslagen (974/1995)
Skoltlagen (253/1995)
Arbetskyddslagen (738/2002)
Lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973)
Lagen om personregister för arbetarskyddet (1039/2001)
Lagen om arbetarskyddsförvaltningen (16/1993)
Lagen om företagshälsovård (1383/2001)
Tobakslagen (693/1976)
Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (21.5.1999/621)

Lagarna finns i sin helhet på websidan <http://www.finlex.fi/sv/>

Betydande program

Nationella skogsprogrammet 2020
Handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland 2008-2016 (METSO)

Referenser

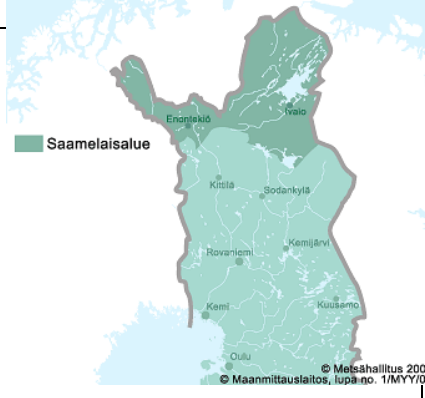
- Airaksinen & Karttunen 2001. Natura 2000 –luontotyyppiopas [Natura 2000 guide om naturtyper (på finska)].
- Lehto 1969. Käytännön metsätyypit [Skogstyper i praktiken (på finska)].
- Meriluoto & Soininen 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt [Skogsnaturens värdefulla livsmiljöer (på finska)].
- Skogsforskningsinstitutet 2009. Skogsstatistisk årsbok 2009. Finlands officiella statistik, jord- och skogsbruk samt fiske. ISSN 1796-0479 (på finska och engelska, förord och sammanfattning på svenska).
- Statsrådets principbeslut 1995. Nationellt värdefulla landskapsområden (på finska).
- Vasander (red) 1998. Suomen suot [Finlands myrar (på finska)].

Definition av termer som använts i standarden:

Term	Definition
Allemansrätten	Rättigheter enligt vilka alla har rätt att till exempel promenera, skida och plocka vilda bär och svampar i skogarna, oberoende av vem som äger skogen.
Auditerare	En auditerare är en expert som arbetar i ett certifieringsföretag (certifieringsorgan) som är ackrediterat av ASI GmbH och bedömer hur bra skogsbruksförfarandet hos den som söker certifikat motsvarar kraven i FSC-standardens.
Brösthöjdsdiameter	Trädets diameter vid brösthöjd. Den mäts vid 1,3 m (130 cm) höjd från den översta rotändan som breddar trädbasen och försvårar fällande eller, om ingen sådan finns, från marknivån vid trädbasen. Mätningen görs från den sida som kommer emot över bark, vanligen med 1 cm:s noggrannhet (i undantagsfall 2 cm).
CR	<i>Critically endangered</i> , akut hotad enligt IUCN:s klassifikation.
Förmultningsgrad	I denna standard delas död ved i tre klasser beroende på förmultningsgrad: färsk (träet har varit dött under tre år), delvis nedbruten (träet förmultnat från några till ungefär 10 år) och mycket nedbruten (gammalt, mycket förmultnat trä).
Föryngringsavverkning	Avverkning av mogen skog för att förnya skogen, t.ex. kalavverkning, avverkning av överståndare, fröträdsavverkning eller teghuggning.
GIS	GIS är ett omfattande geografiskt informationssystem med hjälp av vilket man kan producera, lagra, hantera och /eller presentera geografisk information. GIS är uppbyggt av hårdvara, mjukvara, geoinformationsmaterial, användarna och bruk.
Gödsling med aska	Skogar kan gödslas med aska från trä, torv eller åkerbiomassa, alltså "skogsaska" (förordning om gödselfabrikat, bilaga IA6). Askas ska härddas eller granuleras före användning. Tillverkning, bruk och transport av askan regleras i Lagen om gödselfabrikat (539/2006) och i förordningarna om gödselfabrikat (12/07, 13/07 och 09/08) som utfärdats på basis av den. Skogsaskans torrsubstans ska innehålla följande: sammantaget minst 1 % fosfor (P) och kalium (K), minst 8 % kalcium (Ca) och högst 2 % klor (Cl). Kadmiumhalten i aska som används till skogsgödsling får vara högst 17,5 mg per kg torrsubstans. Kadmiumdosen får alltså inte överstiga 60 g /ha under en period på 40 år.
Hyggesbränning	Avsiktligt brännande av skog på ett markerat område under gynnsamma väderförhållanden. Avsikten med hyggesbränning är att uppnå väldefinierade mål för skogsvård och -skydd.
Impediment	Impediment består av områden som naturligt är nästan trädlösa och där den årliga tillväxten är under 0,1 kubikmeter per hektar.

Istandsättnings- och kompletteringsdikning	Rengöring av gamla diken och komplettering av dikesnätverk. Utförs vanligen med grävmaskin.
Mark med högt bevarandevärde (HCV)	Se bilaga 9.
Miljökonsekvensbedömning (MKB)	Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-lagen) trädde i kraft 1.9.1994. Lagen gäller projekt som kräver att en MKB görs, på basis av internationella överenskommelser som Finland ratificerat eller för att de kan ha betydande miljökonsekvenser för Finland. Vissa projekt kräver alltid MKB-förfarande, som oljeraffinaderier, massa-, pappers och kartongfabriker, större hamnar, motorvägar och större anläggningar för behandling av problemavfall. Förfarandet kan också tillämpas på enskilda projekt eller fall där betydande förändringar görs på avslutade projekt. I dessa fall fattas beslutet om huruvida en MKB-process är nödvändig av miljöministeriet.
MT	Myrtillus-typ, blåbärstyp (Lehto 1969)
MT och kargare växtplatser	Frisk mo, tämligen torr mo, torr mo och karg mo (Lehto 1969)
MT och VT moskogar	Friska moar och tämligen torra moar (Lehto 1969).
Myr	En myr är ett ekosystem som kännetecknas av en hög vattennivå och upprätthålls genom ett fuktigt klimat där bara delvis förmultnat organiskt material ackumuleras till torv (Vasander 1998).
Natura 2000 -område	Natura 2000 -nätverket omfattar 1 857 områden i Finland, varav 87 på Åland. Nätverkets totala yta är ungefär fem miljoner hektar. Tre fjärdedelar av detta, ca 3,6 miljoner hektar, är land. Det finns 1 713 SCI-områden (habitatdirektivet). Ytan på dessa är ungefär 4,8 miljoner hektar, vilket motsvarar ca 14 % av Finlands totala yta. Det finns 468 SPA -områden (fågeldirektivet) med en yta på ungefär 3,1 miljoner hektar, motsvarande ca 9 % av Finlands totala yta. SCI- och SPA -områdena är delvis överlappande.
Norra Finland	I denna standard avser Norra Finland ett administrativt område: Kajanalands, norra Österbottens och Lapplands skogscentralers områden (tillämpas inte i bilaga 7).
Område avsett särskilt för renskötsel	Det område som fastställts i Renskötsellagen (norr om den tjocka linjen på kartan) där statsägda marker inte får användas på ett sätt som förorsakar märkbar skada för rennäringen. Ändrade markägoförhållanden eller uthyrning av mark på detta område får ske bara på villkor att markägaren eller arrendatorn inte har rätt att få kompensation för skador som förorsakats av renar.
Plantageskog	I finländskt skogsbruk avser plantageskogar områden på vilka målet är att odla snabbväxande utländska trädslag (inklusive hybridasp, julgran och energivide) med kortare omloppstid än vanligt. Dessa måste anläggas på områden som används till annat än konventionellt skogsbruk.

<p>Regionala skogsprogram</p>	<p>Skogscentralerna bereder regionala skogsprogram i samarbete med skogsbruksorganisationer och andra intressenter i enlighet med skogslagen. Det regionala skogsprogrammet kombinerar information och utvecklingsbehov om skogarna i regionen, bl.a. hållbar skötsel och användning av skogarna samt de allmänna målen för skogsbrukets utveckling. De första regionala skogsprogrammen gjordes upp åren 1997–1998 och reviderades år 2000. Informationen i de regionala skogsprogrammen och i regionala planer kan bl.a. användas för att bedöma möjligheterna till skogsindustri i regionen. De regionala skogsprogrammen användes som grund vid beredningen av det Nationella skogsprogrammet 2010.</p>
<p>Renbeteslag</p>	<p>Renskötseområdet omfattar 114 000 km², alltså 36 % av Finlands totala areal. Varje renskötare är delägare i ett renbeteslag och hans eller hennes rättigheter och skyldigheter i renbeteslaget är beroende av antalet renar skötaren äger. Det finns sammanlagt 56 renbeteslag, alltså resultatbringande renskötelsenheter, med olika stora ytor och antal renar. Renbeteslagens uppgift är att ta hand om de egna renarna och hindra dem från att förorsaka skada eller förflytta sig till områden som tillhör andra renbeteslag. Varje renbeteslag har ett eget förvaltningssystem som leds av en renvärd vald av renbeteslagets stämma. Dessutom väljs en vicevärd, en kassör och en styrelse med fyra medlemmar. Alla renbeteslag är medlemmar i Renbeteslagens förbund och deras rösträtt, som baseras på antalet renar i renbeteslaget, används via renvärderna i förbundsmötena.</p>
<p>Renskötseområde</p>	<p>Renskötseområdet omfattar Lapplands län med undantag av städerna Kemi och Torneå samt Keminmaa kommun. Dessutom omfattar det följande områden: kommunerna Hyrynsalmi, Kuivaniemi (sammanslogs 2007 med Ijo och heter numera bara Ijo), Kuusamo, Pudasjärvi, Suomussalmi, Taivalkoski och Överijö samt områdena norr om Kimminge älv och landsvägen Puolanga - Hyrynsalmi i kommunerna Puolanga, Utajärvi och Överkimminge.</p>
<p>Restaurering</p>	<p>Att återställa ett område till sitt ursprungliga tillstånd, t.ex. genom att täppa till diken på myrområden, härma naturlig störningsdynamik genom bränning etc.</p>

<p>Samernas hembygdsområde</p>	<p>Juridisk definition av de områden på vilka samerna praktiserat sina traditionella näringar. Samernas hembygdsområde omfattar kommunerna Enontekis, Enare och Utsjoki samt den del av Sodankylä som hör till Lapplands renbeteslag.</p>
<p>Sametinget</p>	<p>Sametinget (Sámediggi) är samernas självstyrelseorgan. Dess främsta syfte är att planera och genomföra det kulturella självstyrelse som samerna som ursprungsfolk har rätt till. Sametinget är Finlands samers högsta politiska organ. Det är en självständig offentlig juridisk enhet som, på grund av sin självstyrande natur, inte är en statlig myndighet eller en del av statsförvaltningen. Sametinget fungerar under justitieministeriets förvaltningsområde. Sametinget representerar samerna i nationella och internationella sammanhang och sköter frågor som gäller samernas språk, kultur och ställning som ursprungsfolk. Sametinget kan göra initiativ och förslag och ge utlåtanden. Sametingets 21 medlemmar och 4 suppleanter väljs bland samerna vart fjärde år. På grund av sin representerande karaktär uttrycker Sametinget Finlands samers officiella åsikt om de frågor som berör dem. Sametingets funktion finansieras av staten.</p>
<p>Skog</p>	<p>Områden som är minst 0,5 ha stora där trädskronorna täcker minst 10 % av arealen. Träden ska som fullvuxna kunna uppnå en höjd på minst 5m.</p>
<p>Skogsbruksmark</p>	<p>Inbegriper skogsmark, tvinmark och impediment. Till skogsbruksmarken hör också förvaringsområden, skogsbilvägar etc.</p>
<p>Skogsbruksplan</p>	<p>En plan för vård och andra åtgärder på skogsfastigheten under en viss tidsperiod (vanligen 10 år). Planen bereds i samråd mellan skogsfackmän och skogsägaren. I samband med denna standard avser skogsbruksplanen allmänt dokument som berör skogsplaneringen eller ett skogsbruksplaneringssystem.</p>
<p>Skogsmark</p>	<p>På skogsmark är den potentiella årliga tillväxten, beräknad för en omloppsperiod på 100 år, minst en kubikmeter per hektar.</p>
<p>Skogsägare</p>	<p>En skogsägare är en fysisk person eller en enhet, ett förbund eller dödsbo med gemensam ledning som har laglig och registrerad lagfart på skogsmarken. Skogsägaren kan självständigt ansvara för skogsvården eller dokumenterat delegera det till en leverantör av skogstjänster.</p>

	<p>I detta sammanhang avser skogsägare också en organisation med lagfart och besittningsrätt till skogar som har rätt att besluta om skogsvårdens kort- och långsiktiga mål och metoder. (Skogar som ägs av staten, städer, församlingar och företag. I Finland förvaltar Forststyrelsen statens skogar under ministeriernas kontroll.) Organisationen kan självständigt ansvara för skogsvården eller dokumenterat delegera den till en leverantör av skogstjänster.</p> <p>Som ansökare av certifikatet bär skogsägaren ansvaret och skyldigheterna som hör därtill. Om skogsägaren gör en överenskommelse om skogsanvändningen / en skogsbruksplan, ska skogsägaren försäkra att avtalsparterna / tjänsteleverantörerna följer kraven som ställs i standarden.</p>
Skoltsamernas byamöte	Skoltsamernas byamöte är skoltsamernas gamla system för självstyre. Byamötet leds av en förtroendemän som väljs av skoltsamerna. Skoltråden som väljs av samerna i Sevetti och Nellim stöder och övervakar förtroendemannens jobb.
Skyddsskog	Ett skyddat område som Forststyrelsen enligt eget beslut grundat på statlig mark.
SLIMF	<p>Med begreppet SLIMF (Small and low intensity managed forests) avses små skogsfastigheter eller stora skogsfastigheter som sköts med extra varsamma skogsvårdsmetoder.</p> <p>I Finland avser en liten skogsfastighet en fastighet på under 500 ha.</p> <p>Med extra varsamma skogsvårdsmetoder avses att avverkningsvolymen permanent är mindre än 20 % av den genomsnittliga årliga tillväxten och mindre än 5 000 kubikmeter per år (för närmare information se FSC-STD-01-003).</p>
Södra Finland	I denna standard avser södra Finland det område som ligger söder om Kajanalands, norra Österbottens och Lapplands skogscentraler (tillämpas inte i bilaga 7).
Tillväxtökande gödsling	Tillväxtökande gödsling innebär att tillsätta nödvändiga näringsämnen i skogen för att öka virkestillväxten.
Tvinmark	Tvinmark är i huvudsak mineral- eller myrmark där den årliga tillväxten är under en kubikmeter men över 0,1 kubikmeter per hektar.
V	Planbeteckning för rekreationsområde.
VL	Planbeteckning för område för närrekreation.
VR	Planbeteckning för frilufts- och strövområde.
VT	Vaccinium-typ, lingontyp (Lehto 1969).
Ädla lövträd	Alm, ask, bok, ek, hassel, lönn, skogslind, vresalm.
Ödemarksområde	Ödemarksområden är skyddsområden som skyddas enligt ödemarkslagen och har upprättats för att bevara områdenas vildmarkskaraktär samt för att trygga den samiska kulturen och naturnäringsar.

Bilaga 6

FSC International, Policy and Standard Units har i följande standard fastställt instruktioner för situationer där stora skogsägare certifierar bara en del av sina skogar:

FSC POLICY, PARTIAL CERTIFICATION OF LARGE OWNERSHIPS, FSC-POL-20-002 (2000) EN

Standarden förutsätter att skogsägaren informerar certifieringsorganet om hela sitt skogsinnehav. Ocertifierad skog ska vårdas lika omsorgsfullt som FSC-certifierad skog:

“When a certification body, as a result of consultations, concludes that a management practice in another forest, owned by the same legal entity as the applicant for certification, constitutes, because of its magnitude and frequency, a clear indication of a lack of willingness or commitment to adhere to the FSC P&C, the certification body will establish whether that lack of commitment represents a major failure of Principle 1 which could affect the certification of the FMU under assessment.”

(“Då ett certifieringsorgan, som ett resultat av konsultering, bedömer att ett vårdförfarande i en annan skog som ägs av samma juridiska person som ansöker om certifiering på grund av sin storlek och frekvens utgör ett tydligt tecken på bristande vilja eller engagemang att hålla fast vid FSC:s P&C, kommer certifieringsorganet att fastställa huruvida bristen på engagemang utgör en allvarlig avvikelse enligt princip 1 som kunde påverka certifieringen av FMU:n under bedömning.”)

Definition på moskogar och utdikade myrar med rikligt med död ved

Södra Finland (hela södra Finland enligt nuvarande administrativa gränser, västra delen av norra Österbotten, sydvästra Kajanaland och sydvästra Lappland⁸) vilket motsvarande gränserna för METSO-programmet:

Moskog med rikligt inslag av död ved hör till utvecklingsklass grov eller ännu äldre och uppfyller kriterierna 1 och 2, eller hör till utvecklingsklass grov eller ännu äldre och uppfyller kriterium 3. En utdikad myr med rikliga inslag av död ved hör till utvecklingsklass grov eller äldre och uppfyller kriterium 3.

1. Skogsbeståndets struktur är i naturtillstånd eller naturliknande tillstånd⁹
2. Det finns klart mer grov (>10 cm) stående och liggande död ved än i vanliga ekonomiskogar:
 - Näringsfattig skog med skiktad trädstruktur (tämligen torr mo med stenblock eller berg i dagen, torr mo, karg mo): mer än 7 m³/ha död ved som uppkommit under minst tio år och representerar två förmultningsgrader¹⁰.
 - Mesotrof skog med skiktad trädstruktur (lundartad mo, frisk mo, annan tämligen torr mo): mer än 10 m³/ha död ved som uppkommit under minst tio år och representerar två förmultningsgrader.
3. Blandskog (minst två trädslag) på utdikad myr eller moskog med flera olika trädslag som på grund av tidigare avverkningar har jämgammal struktur med rikligt inslag av död ved: mer än 20 m³/ha död ved som uppkommit under minst tio år och representerar två förmultningsgrader. Definitionen på värdefulla livsmiljöer gäller inte områden där över 75 % av den döda veden uppstått på grund av en enskild störning och hör till förmultningsgrad 1.

Norra Finland (administrativt norra Finland, exklusive västra delen av norra Österbotten, sydvästra Kajanaland och sydvästra Lappland):

Moskog med rikligt inslag av död ved hör till utvecklingsklass grov eller äldre och uppfyller kriterierna 1 och 2, eller hör till utvecklingsklass grov eller äldre och uppfyller kriterium 3. En utdikad myr med rikligt inslag av död ved hör till utvecklingsklass grov eller äldre och uppfyller kriterium 3.

1. Skogsbeståndets struktur är i naturtillstånd eller naturliknande tillstånd¹¹
2. Det finns klart mer grov (>10 cm) stående och liggande död ved än i vanliga ekonomiskogar:

⁸ *Sydvästra Lappland*: Kemi, Keminmaa, Pello, Ranua, Rovaniemi, Simo, Tervola, Torneå och Övertorneå. *Sydvästra Kajanaland*: Kajana, Paldamo, Ristijärvi, Sotkamo och Vaala. *Västra delen av norra Österbotten*: Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Haukipudas, Ijo, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kiminge, Kärsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulais, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Tyrnävä, Uleåborg, Uleåsalo, Utajärvi, Vihanti, Ylivieska och Överijö.

⁹ I södra Finland avser naturliknande tillstånd sådana grövre skogar eller äldre vars struktur inte systematiskt påverkats av gallringsavverkningar eller ljushuggning, eller kal- eller fröträdsavverkningar som gjorts efter 1940-talet. I sådana skogar växer ofta träd av olika ålder slumpmässigt utbredda över området. Man kan också ha gjort enstaka plockavverkningar och avverkningar för husbehov. Gallringsavverkningar och ljushuggning som gjorts efter 1950-talet har vanligen förändrat skogsstrukturen så mycket att skogen inte kan anses vara i naturliknande tillstånd.

¹⁰ Död ved delas upp i tre klasser beroende på förmultningsgrad: färsk (träet har varit dött under tre år), delvis nedbruten (träet förmultnat från några till ungefär 10 år) och mycket nedbruten (gammalt, mycket förmultnat trä).

¹¹ I norra Finland avser naturliknande tillstånd sådana grövre skogar eller äldre vars struktur inte systematiskt påverkats av avverkningar. I sådana skogar växer ofta träd av olika ålder slumpmässigt utbredda över området. Man kan också ha gjort enstaka plockavverkningar och avverkningar för husbehov eller sådana gamla selektiva avverkningar som lämnat rikligt med drag av skog i naturligt tillstånd, t.ex en märkbar del träd av tidigare generationer.

- Näringsfattig skog med skiktad trädstruktur (tämligen torr mo med stenblock eller berg i dagen, torr mo, karg mo): mer än 10 m³/ha död ved av antingen förmultningsgrad 1, 2 och 3 eller av förmultningsgrad 2 och 3.
- Mesotrof skog med skiktad trädstruktur: lundartad mo och frisk mo, mer än 15 m³/ha; annan tämligen torr mo, mer än 20 m³/ha död ved av antingen förmultningsgrad 1, 2 och 3 eller av förmultningsgrad 2 och 3.

3. Blandskog (minst två trädslag) på utdikad myr eller moskog med flera olika trädslag som på grund av tidigare avverkningar har jämngammal struktur med rikligt inslag av död ved: mer än 25 m³/ha död ved av antingen förmultningsgrad 1, 2 och 3 eller av förmultningsgrad 2 och 3. Definitionen på värdefulla livsmiljöer gäller inte områden där över 75 % av den döda veden uppstått på grund av en enskild störning och hör till förmultningsgrad 1.

Skiktad trädstruktur: Enligt denna definition har skogar som har mer än en eller två olika höga trädskikt skiktad trädstruktur.

Berg i dagen: Andelen berg i dagen är 30-50 %.

Stenblock: Förekomsten av stenblock är synlig och påverkar trädens tillväxt och uppkomsten av död ved.

Undantag: I norra Finland gäller kriteriet inte separata skogsbestånd som fragmenterats av föryngringsavverkningar eller plantskogar. Ett skogsområde anses vara fragmenterat om det är mindre än 60 ha i Enontekis och Enare kommuner, mindre än 40 ha i Kittilä, Muonio, Salla, Savukoski och Sodankylä kommuner och mindre än 10 ha i övriga kommuner i norra Finland. Undantaget gäller inte skogar vars trädbestånd är helt i naturtillstånd, där det finns minst 20 m³/ha död ved av olika ålder, som angränsar till skyddade områden eller är separata skogsöar som är naturligt åtskilda från varandra av naturlig tvinmark eller impediment.

Kommentar: Naturvärden som skapats genom aktiv naturvård (åtgärder och begränsningar vid skogsbruksåtgärder, t.ex. sparträd) utgör inte en skyldighet att bevara skog med ett rikligt inslag av död ved enligt definitionen.

Berg i dagen, branter och stenblocksält med gammal skog och död ved

Gamla skogar på berg, där trädbeståndet är mer än 120 år gammalt och det enskilt eller i grupper finns förmultnande nedfallna tallar, torrakor eller gamla tallar med pansarbark.

Skogar under stup, där trädbeståndet är mer än 100 år gammalt och det finns död ved, som växer i sänkor med fuktigt mikroklimat, skrevor, längs smala skogskärr och vid stränder till småvatten.

Skogiga grundvattenpåverkade stenblocksält med sina randskogar, där trädbeståndet är mer än 100 år gammalt eller det finns mer än 5 m³/ha död ved.

Skogar på berg, stenblocksält och branter med förekomster av nationellt hotade arter.

MARK MED HÖGT BEVARANDEVÄRDE (HCV)

- a) Natura 2000 –områden, lagstadgade skyddsområden och objekt i nationella skyddsprogram (HCV 1)
- b) Områden som enligt landskapsplanerna är skyddade (S- och SL-områden) och skyddsområdesreserveringar i gällande landskapsplaner (HCV 2)
- c) Områden där det finns vidsträckta¹² och enhetliga¹³ livsmiljöer som är uppräknade i FSC-standardens indikator 6.4.1 (HCV 1; HCV 3)
- d) Internationellt viktiga fågelområden (IBA) och nationellt värdefulla fågelvåtmarker (FINIBA) * (HCV 3). Gäller viktiga fågelområden enligt definitionen som var i kraft år 2010.
- e) Grundvattenområden av klass I och III (HCV 4)
- f) Omfattande¹⁴ myrformationer vars vattenhushållning i huvudsak hållits naturlig i hemi-, syd- och mellanboreala zonerna (HCV 1, HCV 3)
Kommentar: Ett områdes HCV-värden bevaras om vattenhushållningen på området myrar bevaras.
- g) Ödemarksområden (HCV 5, HCV 6)

Väsentliga källor för att bestämma områden med högt bevarandevärde:

- OIVA service för miljö- och geografisk information (a, b, e, g)
- Fastställda landskapsplaner på landskapsförbundens websidor (b)
- BirdLife Finlands websidor (IBA, FINIBA)

Definitionen baseras på internationella FSC:s anvisning FSC-GUI-60-004 (V1-0) EN:

The 6 types of High Conservation Values

HCV1. Forest areas containing globally, regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values (e.g. endemism, endangered species, refugia).

HCV2. Forest areas containing globally, regionally or nationally significant large landscape level forests, contained within, or containing the management unit, where viable populations of most if not all naturally occurring species exist in natural patterns of distribution and abundance.

HCV3. Forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems.

HCV4. Forest areas that provide basic services of nature in critical situations (e.g. watershed protection, erosion control).

HCV5. Forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities (e.g. subsistence, health).

HCV6. Forest areas critical to local communities' traditional cultural identity (areas of cultural, ecological, economic or religious significance identified in cooperation with such local communities).

¹² Vidsträckt avser ett område på vilket det finns värdefulla livsmiljöer enligt definitionen i kriterium 6.4.1, i den hemiboreala zonen minst 20 ha, i syd- och mellanboreala zonen 50 ha och i den nordboreala zonen 100 ha.

¹³ Enhetlig innebär att inom ett enhetligt område kan högst 10 % bestå av andra livsmiljöer än sådana som räknas upp i kriterium 6.4.1.

¹⁴ En omfattande myrformation avser ett område som består av odikade myrar som är förbundna med varandra och vars yta i den hemiboreala zonen är minst 30 ha, i syd- och mellanboreala zonen 50 ha och i den nordboreala zonen 100 ha.

Skogsbruksplanens sammandrag och allmänt tillgänglig information

1. Allmän beskrivning av skogsbruksverksamheten (jfr Kriterium 7.1)

- a) Beskrivning av skogarna, uppföljning av skogens tillväxt, planeringsmetoder, skogsvårds- och avverkningsmetoder, drivningsteknik, metoder för deltagande
- b) Motivering av årliga avverkningsmängder
- c) Markägo- och användningsförhållanden
- d) Markanvändning av de omkringliggande områdena

Kommentar: Detta innehåller inte avverkningsmängderna utan motiveringarna för drivning.

2. Miljökonsekvensbedömning, miljömålsättningar och uppföljningsmetoder

- a) Miljöprogram, miljöanvisningar, miljöaspekter och miljömålsättningar
- b) (ISO14001), uppföljning av miljökonsekvenser
- c) Planer för identifiering av objekten som beskrivs i Indikatorerna 6.4.1 och 6.4.3

3. Sammandrag av användningsrestriktioner (årlig)

- a) Sammandrag av utförda specialarbeten (hyggesbränning, iståndsättnings- och kompletteringsdikning, gödning, restaurering)
- b) Sammandrag av områdena med användningsrestriktioner som beskrivs i Indikatorerna 6.4.3 och 6.3.5.
- c) Sammandrag av auditionsrapporten

4. Uppgifter med en noggrannhet av planerade avverkningsområden

- a) Anmälningar om användningen av skog (enligt beskrivning i Indikator 7.4.2)
- b) Hyggesbränning
- c) Iståndsättnings- och kompletteringsdikningar

5. Kartuppgifter

- a) HCV-områden och åtgärder som krävs för att trygga eller öka områdenas skyddsvärden
- b) Skyddade livsmiljöer som fastställts av myndigheterna
- c) Den skyddade andelen på 5 % av skogsmarken (6.4.3), övriga livsmiljöer som alltid bevaras (Indikator 6.4.1) och specialområdena (Indikator 6.3.5)
- d) Hotade arter som bryter ned ved och nationellt och regionalt hotade arter, med undantag för arter som är känsliga för insamling, störning eller jakt förutsatt att myndigheterna ger tillstånd.